Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

NAJER FOLKSBLAT

פרייז 15 גראשען

היינט 10 זייטען

נייער פאלקסבלאט

№ 187 | Łódź, Wtorek, 14 czerwca 1932 r. | צענטער יאהרגאנג | לאדז, דינסטאג, י' סיון תרצ"ב | № 137

Adres Redakcji i Administracji: Łódź, Piotrkowska 21, tel. 224-71. — אדרעס פון רעדאקציע און אדמיניסטראציע: לאדז, פעטריקאווער 21, טעל. 224-71

פארק לאנגובעק ● שבת, ד. 18-טען יוני ה. י. 2 נאכמיטאג קומט פאר (צופאהר מיט'ן ראדאגאשטשער טראמוויי)

א גרויסע גארטען-פערווייל·נג

פארק לאנגובעק ● מיט זעהר א רייך פראגראם

איינצעלהייטען אין די אפישען.

בילעטען צו 75 גר. (פאר קינדער און שילער 50 גר.) צו בעקומען אין די פראפ. פעראיינען בושעזינער 5 און ג. יאסעלעוויטש 16 אוי אין דער בוראכאוו-ביבליאטעק, אל. קאשטשושקי 9. 3789

זאל פילהארמאניע, נארוטאוויטשא 20.

א גרויסע סענסאציע פאר אלע ליבהאבער פון געזאנג!

מארגן, מיטוואך, דעם 15-טען יוני ד. י. 9 אווענד קומט פאר דער לאנג-ערווארטעטער

● גראנדיעזער קאנצערט ●

ה. בארנשטיין

פון בערימטן אבערקאנטאר פון דער ווארשעווער נאזשיק-סינאגאגע

וועלכער וועט מיט זיין העלדען-טענאר אויספיהרען א רייכען פראגראם פון נייע חזנ'ישע קאמפאזיציעס, פאלקס-לידער, אפערן-אריעס אין 5 שפראכען.

דער אבערקאנטאר ה' בארנשטיין איז די לאדזער געזאנג-ליבהאבער גוט בעקאנט מיט זיינע רייכע ערפאלגען אין ווארשעווער ראדיא און פילהארמאניע ווי אויך מיט זיינע טריומפען אין אייראפא.

ביים קלאוויר — דער בעוואוסטער ווינער פראפעסאר מ. באמרעביל.

כדי צו געבען די מעגליכקייט די אלע ליבהאבער פון געזאנג צו בעוואונדערן דעם בעריהמטען חזן און זינגער ה. בארנשטיין, זענען די פרייזען צוגענגליך פאר די ברייטע שיכטען, דהיינו: פון 75 גראשען ביז 3 זלאטעס

בילעטן צו בעקומען אין קאסע פון פילהארמאניע, צוקערניע י. וויינבערג, נאוואמיעסקא 30 און ביי ז'אטביין, קאנסטאנטינער 3.

די הכנסה איז בעשטימט פאר דער געזעלשאפט "בית לחם".

רעסטאראן

לאדז, נאוואמיעסקא 5

פראנט, 2-טער שטאק

פערשידענע קאמגארנס, ביליצער, טאמאשאווער און לאדזער

אויף אנציגער און פאלטענס

ווי אויך די מאדערנסטע דאמען-שטאפען אויף פאלטנס און קאסטיומען

מיט 30% ביליגער

קומט און איבערצייגט אייך, ביי

SZCZĘSLIWY

געדענקט נאר

אין פראנט, II שטאק

כשר! וויכטיג! כשר

נייעס צום זומער-סעזאן!

ווילט איהר זיין געזונד?

ווילט איהר עסען געשמאקע און פרישע מיטאגען, פריהשטיקען און אווענדברויטען?

קומט אלע ווי איינער נור אין דעם גוט-בעקאנטען, היגיענישען, כשר'ן

באר "בריסטאל"

4 פאלודניאווא 4

טעל. 151-74

וואו איהר בעקומט צו יעדער צייט די בעסטע

מיטאגען פון 50 און מיט געפלי-געל

אווענדברויטען און פערשידענע פון 90 גר. או.

פריהשטיקען צו בעקומען פון 7 פריה אן

קומט און איבערצייגט אייך!

געבעקס פריי! ●● סאלידע בעדינונג!

כ'שיק אפ מיטאגען צו הויזע אהן עקסטרא קאסטען.

בעקאנטמאכונג.

דער לאנגיעהריגער מיט-ארבייטער פון דער ג. פירמע א. ארנשטיין, פאמארסקא 3, האט ערעפענט אן עלעגאנטען

הערן- און דאמען-

פריזיער-סאלאן

אויף פאמארסקא 11.

עמפפעהלענדיג זיך ווייטער דער געשעצטער קונד-שאפט, צייכען איך מיך מיט אכטונג

ADOLF FRYDE

ערמעסיגטע פרייזען! סאלידע בעדינונג

GIMNAZJUM HUMANISTYCZNE MĘSKIE

I. KACENELSONA

ZAWADZKA 43, tel. 151-79.

אין דער ערשטער אנפאנגס-קלאס ווערען אנגענומען שילער פון 5 און א האלב יאהר.

די דירעקציע.

דער גן-ילדים (פרעבעל-שולע) אונטער דער לייטונג פון דער בעקאנטער פעדא-גאגין-שריפטשטעלערין ש. קאצענעלזאן-פיינשטיין, איז פערזעהען מיט די מאדערנסטע שול-איינריכטונגען און ענטוויקלונגס-מעטאדען. עס ווערען אנגענומען קינדער (יונגלעך מיט מיידלעך) אין עלטער פון 4 ביז 6 יאהר. 3148

מיט אנמעלדונגען אין קאנצעלאריע פון גימנאזיום פון 9–2 מיטאג און פון 5–7 אוו.

מאשין-מצות

ווערט געבאקען אלע טאג פרישע און דינע, ווי אויך מצה-מעהל, אייער-פערפעל און סובארקעס לויט קארלסבאדער סיסטעם

מיר עמפפעהלען צו יעדער צייט אונזערע גוט-בע-קאנטע און פרישע געבעקסען פון אונזער איבעראל-בעוואוסטער צוקערניע

ב. וויינבערג

38 פיעטריקאווער 38

:—: טעל. 143-82 :—:

ס'ווערען ארויסגעגעבען טעגליך יארסקע מיטאגען, פריהשטיקען און אווענדברויטען.

טעאטער "סקאלא", שרודמיעסקא 15

שבת, דעם 18-טען יוני ה. י.

קומט פאר א העכסט-אינטערעסאנטער און סענסאציאנעלער

רעפעראט פון רעד.

לאזאר קאהאן

אויף דאס טעמא:

"וואס א נישט-ציוניסט זעהט אין א"י"

(איינדרוקען פון א רייזע איבער פאלעסטינא).

די טעזיסען:

די שעהנקייט פון לאנד; די שטעט און די קאלאניעס; דער אלטער און דער נייער ישוב; דאס קאמונע-לעבען אין די קבוצות; ווי זעהט אויס דאס פאמיליען-לעבען אין די קבוצות; די אלטע און די נייע קאלאניעס; ווער האט געבויט די שטעט אין א"י; די ראל פון די לאדזער יודען ביים בויען די אינדוסטריע און דעם האנדעל אין פאלעסטינע; די אראבער און דער יודישער ישוב; קולטור און די שפראכען-פראגע; פרומקייט און פריידענקערישקייט; ווער קאן זיך איינארדנען אין א"י.

בילעטען פון 50 גר. אן שוין צו בעקומען.

יודישער געפליגעל-הענדלער-פעראיין אין לאדז

פאמארסקא 17.

בעקאנטמאכונג.

מיר טיילען מיט אלע געגזלער וואס האבען פלייש אין זייערע יאטקעס ווי אויך פליישהעקער, מיטגלידער און נישט מיטגלידער פון אונזער פעראיין, אז לויט דער אינטערווענץ ביי דער געהעריגער מאכט האבען מיר אויסגעווירקט וויכטיגעהענדע פער-לייכטערונגען און הנחות ביים ארויסנעמען האנדווערקער-הער-קארטען פאר אלע וואס האנדלען מיט פלייש אין זייערע יאטקעס, אזוי אז די פראגע שטעלט מיט זיך נישט פאר קיינע שוועריגקייטען.

צוליב דעם פאדערען מיר אויף אלע פעראינטערעסירטע, זיך צו ווענ-דען אין פעראיינס-סעקרעטאריאט יעדען טאג פון 8 ביז 10 אווענד ווי עס ווערט אהן שום שוועריגקייטען און שנעל ערלע-דיגט דאס ארויסנעמען די האנדווערקער-קארטען.

קאמפליצירטע פראגען ווערען ערלעדיגט דורכ'ן יוסטיק-ראט פון אונ-זער פעראיין – א בעוואוסטער אדוואקאט. די פערוואלטונג.

אכטונג, לעטניקעס!

דער עלטסטער און איבעראל-בעוואוסטער כשר'ער רעסטאראן פון

ה. י. קארא זאוואדזקא 4

עמפפעהלט צום איצטיגען זומער-סעזאן איהרע גוט-בעקאנטע, געזונדע און געשמאקע

מיטאגען פון 50 זל. און

ערשטקלאסיגע בעדינונג!

פאר אבאנאמענטען — עקסטרא ראבאט!

צו דער עפענטליכקייט!

אזוי ווי מיר האבען געהאלטען א דין-תורה ביי ר' פינטשע מורא הוראה פולנאצנא 12 מיט'ן לאקאטאר הענעך קליגער פולנאצנא 7 וועגען דירה-געלד און אזוי ווי ער וויל נישט אויס-פיהרען דעם פסק-דין, ווארן איך איהם, אז אויב ער וועט ווייטער נישט אויספיהרען דעם פסק-דין אין משך פון 3 טעג, וועלען מיר בעצווינגען זיין אויסצופיהרען די עקסמיסיע און וועלען נישט פעראנטווארטליך זיין פאר די פאלגען.

דער אדמיניסטראטאר פון הויז

פולנאצנא 7. 3736

AMBULATORJUM

WENEROLOGICZNE

przy lecznicy ZGIERSKIEJ 17

נעהמט אן טעגליך ספעצ. ארצט

Dr. H. RÓŻANER

פאר הויט- און וועגערישע קראנקהייטען, מענער-שוועכע פון 1–2 בייטאג.

פאר גאלד, בריליאנטען, ביזשוטעריע און לאמבארד-קוויטעס

צאהלט די העכסטע פרייזען

איזידאר פיאלקא

פיעטריקאווער 7. 5203

ZASTRZYKI, opatrunki, dyżury

LIZA NAMIOTÓWNA

Dyplomowana

Higienistka-Pielęgniarka

ALEJA I MAJA 35 front, I piętro. Tel. 145-02.

שלום-גאראנטיעס אין דאנציג פאדערט מאקדאנאלד פון די דייטשען

פ א ר י ז 13 (ספ. טעל.)

דער באקאנטער פאריזער פובליציסט, פערטינאקס פארעפנטליכט היינט אין „עקא דע פארי" וויכטיגע פרטים בנוגע דעם געשפרעך צווישען מאקדאנאלדן און העריא'ן.

מאקדאנאלד האט פאר יעדען פרייז זיך בעמיהט צו דערשלאגען צו א הסכם פון העריא'ן אויף ארויסצוהעלפען עסטרייך פון די ווירטשאפטליכע דאגות.

ער האט געצילט דערצו, אז פראנקרייך זאל געבען עסטרייך קרעדיטען אויף צו ראטעווען די „פערפרוירענע" ענגלישע הלוואות.

העריא האט געענטפערט, אז די פראנצויזישע רעגירונג טראכטעט פאזיטיוו דעם פראיעקט, מחמת די זארג וועגען די דונאי-מלוכות איז נאך אלץ אקטועל.

בעת'ן געשפרעך האט העריא א פראגע געטון ביי מאקדאנאלדן ס'ארא שטעלונג האט ענגלאנד צו די אונאויפהערליכע דאנציגער אלארמען.

דערויף האט מאקדאנאלד געענטפערט, אז גרויס-בריטאניען נעהמט אויף זיך איבער די פליכט צו דערווייטערען די סכנה. אין פאל פון א נויטווענדיגקייט וועט די ענגלישע רעגירונג פאדערען פון דער דייטשער, אז זי זאל פארעפענטליכען א דעקלאראציע וועגען די שלום-כוונות לגבי פוילען.

דער פובליציסט זשוליען שרייבט אין „פטי פאריזיען" אז סיי ענגלאנד און סיי פראנקרייך וועלען נישט דערלאזען, אז די לאזאנער ענטוואפנונגס-קאנפערענץ זאל זיך פערענדיגען מיט א פיאסקא.

פ א ר י ז, 13 (ספ. טעל.)

די געשפרעכען פון פרעמיער העריא און דעם פינאנץ-מיניסטער זשערמען מארטען מיט מאקדאנאלד'ן און סימאנען האבען זיך פערענדיגט 11 אין אווענד מיט א באנקעט אין דער ענגלישער אמבאסאדע.

אין א שמועס מיט זשורנאליסטען האט מאקדאנאלד דערקלערט, אז דא האט זיך נישט געהאנדעלט וועגען קיין שום דינגנישען, נאר וועגען א מיינונגס-אויסטויש.

— מיר האבען נישט געפיהרט — האט ער געזאגט — קיין שום אונטערהאנדלונגען, און נישט געמאכט קיין קאמפראמיסען. מיר זענען געקומען צום אויספיהר, אז אונזערע געדאנקען גייען אין איינער און דערזעלבער ריכטונג. אין לאזאן וועלען מיר טון אלץ, בדי צו געפינען אן אויפלייזונג, וואס זאל זיין א פראקטישע און א גוטע. מיר זענען ענטשלאסען צו דערפיהרען צו אזא רעזולטאט, וואס זאל דערלויבען צו בעהערשען דעם ווירטשאפטליכען כאאס און שיצען די ווירטשאפט פון אייראפא פאר א חורבן.

העריא האט בעשטעטיגט מאקדאנאלדס ווייד, היינט זענען ביידע מלוכה-מענער צוזאמען מיט העריאן ארויסגעפאהרען קיין גענף.

ג ע נ ף, 13 (ספ. טעל.)

דא איז אנגעקומען העריא, פאול באנקור און דעזשואווענעל.

דער וועלט-שלום אויפ'ן פאפיר

מאקדאנאלד וועט פאדערן אונטערצושרייבען א דעקלאראציע

ל א נ ד א ן, 13. (ספ. טעל.)

מ'גיט איבער, אז ביים עפענען די קאנפערענץ וועט מאקדאנאלד אויספאדערן די פארשטעהער פון אלע מלוכות, זיי זאלען אונטערשרייבען א דעקלאראציע, דאס זיי פערפליכטען זיך צו דערהאלטען דעם וועלט-שלום.

קייזער ווילהעלם — א רעפובליקאנער

ער איז חלילה, זיך נישט אויסען, נאר ער מיינט זיין בן-יקיר...

ב ע ר ל י ן, 13 (ספ. טעל.) א קארעספאנדענט פון דער ענגלישער צייטונג „סינדעי עקספרעס" האט געהאט א געשפרעך מיט דעם עקס-קייזער ווילהעלם אין דארן.

ווילהעלם האט דערקלערט, אז ער וויל נישט דעם טראהן, און אז ער מיינט נישט צו ווערען צוריק קייזער. ער מיינט אויך נישט דעם טראהן פאר זיין זוהן.

ער וויל נאר, אז זיין זוהן זאל ווערען דייטשער פרעזידענט.

ער האט אגב דערקלערט, אז ער איז א רעפובליקאנער...

די דייטשע דעלעגאציע אויף דער לאזאנער קאנפערענץ

ב ע ר ל י ן, 13. (ספ. טעל.) דינסטאג פאהרט ארויס קיין לאזאן די דייטשע דעלעגאציע מיט'ן קאנצלער פאן-פאפען בראש.

די פארטרעטער פון די מלוכות אויף דער קאנפערענץ אין לאזאן

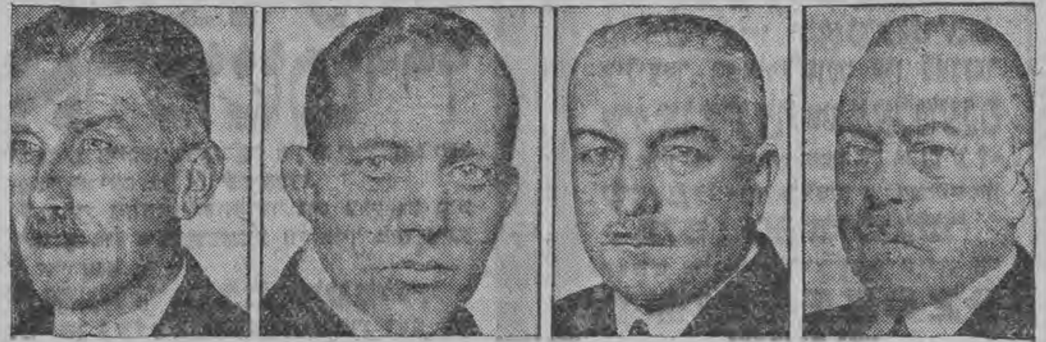

אויבען פון לינקס: דייטשע דעלעגאציע: פאן פאפען, פינ.-מינ. גראף שווערין, אויסערן-מיניסטער פאן נויראט, פראפ. ווארמבאלד.

פון לינקס: גראנדי (איטאליען), מאקדאנאלד און סאמען (ענגלאנד), העריא (פראנקרייך)

בעראטונג פון ענדעקישען קלוב

וו א ר ש א, 13. (טעלעפאניש פון אינזער קארעספאנדענט). נעכטען האט אבגעהאלטען א בעראטונג דער ענדעקישער קלוב.

נאך דער דיסקוסיע איז ערקלערט געווארען, אז דער קלוב בלייבט ביי דער געוועזענער שטעלונג זיינער צו דער רעגירונג, וואס איז אנגענומען געווארען דעם 11. מאי און די רעזאלוציע, פון וועלכער עס איז קאנפיסקירט געווארען דורך דער אדמיניסטראטיווער מאכט.

דערנאך זענען ארומגערעדט געווארן ענינים פון אונזער אויסערן-פאליטיק ובפרט וועגען דאנציג.

א באמבע אין עסטרייכישן פארלאמענט

ו י ע ן, 13 (ספ. טעל.)

אומבעקאנטע פערזאנען האבען היינט געווארפען א באמבע אויף דער געביידע פון עסטרייכישן פארלאמענט.

די באמבע האט נישט אויפגעריסען.

די אטענטעטער האט מען נישט געכאפט.

דערשאסען דאס מיידעל

און אריינגעשפרונגען מיט איהר אינ'ם קראטער פונ'ם ווולקאן

נ י ו - י א ר ק, 13 (ספ. טעל.)

פון די האוואישע אינזלען אין מען מודיע, אז דארט האט פאסירט אנ'אויסטערלישער מארד און זעלבסטמארד:

דער גימנאזיסט וויליאם נונעס האט ארויפגעפיהרט אויפ'ן שפיץ וואולקאן קילאווע דאס מיידל מארגארעט ענאס, אין וועלכער ער האט זיך געליבט און דערשיסענדיג זי האט ער זיך צוזאמען מיט איהר אריינגעווארפען אינ'ם קראטער פון וואולקאן, וועלכער איז 400 מעטער די טיף.

די סיבה זאל געוועזען זיין די, וואס דאס מיידעל האט נישט געוואלט מיט'ן בחור חתונה האבען.

די הכנות צום סטראטאספערע-פליה פון פראפ. פיקאר אין ציריך

נחום סאקאלאוו אין פאריז

פייערליכע אויפנאהמע אונטער'ן פארזיץ פון געזונדהייטס-מיניסטער

פ א ר י ז, 13 (י.ט.א. טעלעגראפיש).

אהער איז אנגעקומען פון אמעריקא נחום סאקאלאוו. דאנערשטאג וועט אין האטעל „מאזשעסטיק" פארקומען לכבוד'ן גאסט א פייערליכע אויפנאהמע אונטער'ן פארזיץ פון געזונדהייטס-מיניסטער גאדאר, אין דער פייערליכקייט וועלען זיך בעטייליגען די מיניסטארען דאמאנדזע און דאלידע.

דער פרעמיער פריסטאר ביים מארשאל פילסודסקי

ו א ר ש א, 13 (טעלעפאניש פון אונזער קארעספאנדענט)

היינט בייטאג איז דער פרעמיער פריסטאר אוועק אין בעלוועדער, וואו ער האט אפגעהאלטען אנ'אנדערהאלבען-שעה'דיגע קאנפערענץ מיט'ן מארשאל פילסודסקי.

ווי מיר דערוויסען זיך, זענען ארומגערעדט געווארען אקטועלע מלוכה-ענינים און ענינים פון דער אויסערן-פאליטיק.

פאדערונגען פון די לאנדווירטשאפטליכע ארגאניזאציעס

ו א ר ש א, 13 (טעלעפאניש פון אינזער קארעספאנדענט)

נעכטען האבען זיך בעראטען די לאנדווירטשאפטליכע ארגאניזאציעס, וועגען דער שווערער לאגע אין דער לאנדווירטשאפט.

עס איז בעשלאסען געווארען צו פאדערען אפצוהאלטען די ליציטאציעס פון די מאיאנטקעס און פון אומבעוועגליכע גיטער.

ארעסטירט דעם רעדאקטאר פון דער „ראטער פאהנע"

ב ע ר ל י ן, 13 (ספ. טעל.)) עס איז ארעסטירט געווארען דער רעדאקטאר פון דער „ראטע פאנע".

דערטרונקען אין ים

ג ד י נ י ע, 13 (טעלעגראפיש) מיט דער פוילישער שיף „קאשטשושקא", וואס איז אנגעקומען פון אמעריקא, איז געפאהרען א געוויסער פראנציישעק ריבארסקי, וועלכער איז אין א געוויסען מאמענט אריינגעפאלען אין ים און איז דערטרונקען געווארען.

מ'ווייסט נישט, צי ס'איז א צופאל, צי א זעלבסטמארד.

Starszy Felczer
L. Tajchner
אלטשטאדט 12 טעל. 165-72
בעזיצט א 23-יעהריגע ש פ י ט א ל - פ ר א ק ט י ק
אין ווארשא און אין לאדז.
נעהמט אן קראנקע פון אלע ספעציאליטעטען
א ג א נ צ ע ן ט א ג.
פאר ארימע אויפנאהם פון 8–10 פריה נור 1 זל.
פאקעז-שטעלן מיט פישע קראוויאנקע
און גיט עולים בעשייניגונגען.

PORADNIA
WENEROLOGICZNA
פון דאקטוירים-ספעציאליסטען
זאוואדזקא 1.
גאר פאר וועגערישע הויט-קראנקה.
און מענער-שוועכע אנאליזען פון בלוט
און אויספלוס אויף סיפיליס און טריפער.
קאנסיליומס מיט ספעציאליסטען פון אורא-
לאגישע און נערוועז-קראנקהייטען.
קווארץ-לאמפ. עלעקטרישער
הייל-קאבינעט ראסמעטיק.
-- טעטיג פון 8 פריה ביז 9 אווענד. --
פון 11 ביז 12 ביי טאג און פון 2 ביז 3 נאכמ.
נעמט-אן א פרוי-דאקטאר נור קינדער און פרויען
זונטאג פון 9 פריה ביז 2 נאכמיטאג.
– בעזונדער ווארטע-צימער פאר פרויען. –
וויזיט 3 זל.

געדענקט, יודען!
אז איהר דארפט פריהער נישט אונטערנעהמען קיין שום שריט אין אייער רעכטליכען ענין, כל זמן איהר האט זיך נישט פארשטענדיגט מיט'ן רעכטס-פובליציסט י. אינפעלד. לאדז, פיעטריקס. 31
אויפנאהם-שעה'ן טעגליך פון 4–8 אוו.

מאשין-לעכער
ווערן אנגענומען אויסצונייען ביי
ג. נארדמאן, שרודמיעסקא 8

30000 וועטעראַנען בעלאַגערן וואשינגטאָן

זיי פאָדערען, מ'זאל זיי אויסצאהלען די רענטעס

וואַשינגטאָן, 13 (ספּ. טעל.) די הויפּט-שטאָט פון די פעראייניגטע שטאַטען וואַשינגטאָן איז אַרומגערינגעלט פון לאַגערן פון מלחמה-וועטעראַנען, וועלכע זענען אָנגעקומען קיין וואַשינגטאָן, כדי צו דערמאָהנען וועגען אויסצאָהלען זיי די רענטעס.

די צאָהל וועטעראַנען וועלכע האַלט אין איין וואַקסען גרייכט שוין 30 טויזענד מאַן.

עס זעהט אויס, ווי ביי וואַשינגטאָן וואָלט אויסגעוואַקסען אַ נייע געצעלטען-שטאָט.

צו די וועטעראַנען, צווישען וועלכען עס פערשפּרייט זיך אגב שכרות, זענען צוגעקומען די גאַסען-יונגען פון פערשידענע אַמעריקאַנער שטעט, דער-עיקר קרימינאַל-פערברעכער, וועלכע לויערען אויף אומרוהען און אונאָרדנונגען.

אָפּט דערגייט עס צו געשלעגען צווישען ווי-רע און בעגערס.

דער וואַשינגטאָנער מאַגיסטראַט שטעלט צו בעשפּייזונג פאַר די וועטעראַנען, אָבער די אַפּאַ-ראַציע-בעדינגונגען, וועלכע זענען אַזוי אויך זעהר שלעכטע פערגרערען זיך פון טאָג צו טאָג.

מחמת די אָפטע רעגענס טרינקען זיך די געצעלטען אין בלאָטע, און צווישען זייערע איינוואוינער האָט זיך בעוויזען מאַלאַריע.

גרויסענווייז, צו עטליכע צעהנדליג מאַן דרייען זיך אַרום די וועטעראַנען אין דער שטאָט, אַנמאַ-כענדיג אַ פּאַניק אין דעם האַנדעלס-קוואַרטאַל.

לעצטענס האָבען זיך אויך פערשפּרייט קלאַנגען, אַז ס'ווערען צוגעגרייט באָמבען-אַטענטאַטען.

וואַהרשיינליך וועט דאָס רעפּרעזענטאַנטען-הויז אָננעהמען די פאָדערונגען פון די וועטעראַנען, הגם די פערלענגערטע רענטעס בעטרעפען די רזיגע סומע פון צוויי מיט אַ האַלבען מיליאַרד דאָלער.

וואָס שייך דער שטעלונג פון סענאַט איז מען מסופּק, צי ער וועט איינגיין אויפ'ן אויסצאָהלען די רענטעס. אגב זאָל אויך דער פּרעזידענט הובער זיין דערגעגען.

די וועטעראַנען זענען מתרה, אַז זיי וועלען קעמפען ביז צום לעצטען. זייער פאָרזיצער, וואָ-טער, האָט אין אַן'אינטערוויו פאַר דער פּרעסע גע'זאָגט, אַז די וועטעראַנען וועלען אַזוי לאַנג לאַ-גערן הינטער וואַשינגטאָן ביז דער סענאַט וועט נאָכגעבען זייערע פאָדערונגען.

הויך-קאָמיסאַר שוויַז איבערגעגעבן

דער „אַגענץ" אוּן אַראַבישע עקזעקוטיווע

צו איין עקזעמפּלאַר פוּן פּרעזענטש-בעריכט

ירושלים, 13 (י.ט.א. טעלעגראַפיש).

דער הויך-קאָמיסאַר האָט איבערגעגעבען דער עקזעקוטיווע פון דער „יודישער אַגענץ" און דער אַראַבישער עקזעקוטיווע צו איין עקזעמפּלאַר פון פּרענטש-בעריכט. נאָך דעם ווי ביידע עקזעקו-טיוועס וועלען פּערזעהען דעם בעריכט מיט זייערע בעמערקונגען, וועט דער הויך-קאָמיסאַר זיי איבער שיקען דעם קאָלאָניאַל-אַמט צוזאמען מיט די בעמערקונגען.

קאַטאַסטראָפע מיט אַ צוג

פּראָבע-אַלאַרם אויף אַ דייטשער באַהן-סטאַציע

היינט עפענט זיך ענדליך

דער צוזאמענפאָהר פוּן די יודישע אַרטיסטען

וואַרשאַ, 13 (טעלעפאָניש). מאָרגען (היינט) האַלב עלף אינדערפריה עפענט זיך דער צוזאמענפאָהר פון יודישען אַרטיסטען-פּאַראיין.

דער צוזאמענפאָהר וועט פאָרקומען אין טעאַטער „עליזעאום".

עס נעהמט שוין אוּש ביים האַרצען...

אַדיס-אַבעבאַ, 13 (ספּ. טעל.) די איז אַרעסטירט געוואָרען דער געוו. קעניג פון אַבעסיניען, יאַסאַו, וועלכער איז ענטלאָפען פון דער טורמע, אין וועלכער ער איז אָפּגעזעסען 17 יאָהר.

דער'הרג'עט געוואָרען אַ קויהלען-גרעבער

קאַטאָוויץ, 13 (טעלעפאָניש).

אין דער קויהלען-הוטע „פּאַוועל" האָט זיך אָפּגעריסען אַ בארג קויהלען און דער'הרג'עט דעם אַרבייטער קאַרל מאַציאָנשקאַ.

זיך איינגאַנצען איבערגעדרייט

לוצק, 13 (טעלעפאָניש) נעכטען זענען פאָרגעקומען וואַהלען צום ראָוונער שטאָט-ראַט.

עס זענען אין איהם אַריין: 24 פּאָליאַקען, 8 יודען א. אַ. וו. בעת אין דעם פריהערדיגען שטאָט-ראַט זענען געווען 26 יודען, 5 פּאָליאַקען און 1 רוס.

אָפּגעברענט דער בערלינער לונאַ-פּאַרק

דאָס איז געווען דער גרעסטער לונאַ-פּאַרק אויף דער וועלט.—

אַ סך פּרויען זענען בעת דער פּאַניק צוקאַליעטשעט געוואָרען

בערלין, 13 (ספּ. טעל.)

היינט. קורץ נאָך האַלבער נאַכט איז פּלוצים אויסגעבראָכען אַ שרפה אין דעם גרעסטען לונאַ-פּאַרק אויף דער וועלט — אין דער בערלינער לונאַ-פּאַרק, וועלכער איז מחמת זונטאג געווען איבער-פולט פון מענשען.

די שרפה איז ענטשטאַנען (וואַהרשיינליך צוליב אַ קורץ-שלוס) אין דעם הילצערנעם אויסשטעלונג-באַר און האָט זיך שנעל איבערגעוואָרפען אויף די אַנדערע געביידעס.

די בהלה און די פּאַניק פון די אויף-טויזע-נט איבערגעשראָקענע צעהנדליגער טויזענדער מענשען איז נישט צו בשרייבען. אַלע אויסגענג זענען מאָ-מענטאַל פערפראַסט געוואָרען פון די לויפענדע מענשען-מאַסען.

די אימה איז געוואָרען נאָך גרעסער, ווייל עס איז אויף דער שנעל פערשפּרייט געוואָרען אַ קלאַנג, אַז דער הויכער טורעם אין לונאַ-פּאַרק, וואָס איז 53 מעטער די גרויס, דאַרף אויפגע-ריסען ווערען מיט דינאַמיט".

דער לויפענדיגער המון האָט אריינגעלייגט די אייזערנע פּערצוימונגען, און אין רעוואָלט זע-נען דערוויל פערגעסטרירט 28 צושעדיגטע און צוטרעטענע — דער-עיקר פרויען.

די שרפה האָט פערלענדט דעם גאנצען לונאַ-פּאַרק, און די 8 אַפּטיילונגען פייערלעשער האָבען בעוויזען אָפּצוראַטעווען בלויז די וואַסער-אינסטאַלאַציע און די בארג-באַהנדעל.

דער היזק איז אַן אומגעהייער גרויסער.

הויזנער וועט ווידער פליהען

ניו-יאָרק, 13 (ספּ. טעל.) דער פּאַסטאָר פון נעוואַרק, קאַנפּעק, הויזנער'ס אַ פריינד, האָט דערקלעהרט פאַר זשורנאַליסטען, אַז קענענדיג גוט הויזנער'ן, איז ער זיכער, אַז ער וועט אַזוי גיך נישט רעזיגנירען, און וועט ווידער מאַכען אַ פּרוב צו אריבערפליהען דעם אטלאַנטישען אָקעאַן.

ניו-יאָרק, 13 (ספּ. טעל.) די פרוי פון הויזנער'ן האָט אין אַן אינטערוויו פון ניו-יאָרקער זשורנאַליסטען דערקלעהרט, אַז זי וועט נישט שטערן איהר מאַן נאָך אַמאָל צו פליהען איבער'ן אטלאַנטיק.

אָפּגעוואָרפען געוואָרען דעם לאַוניק קוק'ס קאַסאַציע

וואַרשאַ, 13 (טעלעפאָניש פון אונזער קאָר-רעספּאָנדענט)

די קאַסאַציע פונ'ם לאָדזער לאַווניק קוק געגען וויצע-פּרעז. וויעליצקי'ן איז דורכ'ן העכסטען גע-ריכט אָפּגעוואָרפען געוואָרען.

אויטאָגענישע שווייסונגען
מעטאַל-בעאַרבייטונגען
שלאָסערייַ-אַרבייטען
מאַשינען-טיילען
פיהרט אויס ביליג

J. REDER, Łódź

קאָנסטאַנטינער 11/13
(רוג זאַכאַדניאַ)

קויפט נור פוּן די 1-טע קוועלע
גרויסער אויסוואַהל
שפּאַצירוואַגענס
אייזען - ניקעל-
בעטען
מאַטראַצען
ספּרענזינאַווע „Patent"
אַמעריקאַנער
ווישמאַטשקעס
צו בעקומען אין פאַבריקס-לאַגער
„DOBROPOL", Łódź
Piotrkowska 73 (אין הויף)

אַ פּיעסע פוּן אַ לאָדזער דיכטער

וועגען דער מאַי-איבערקעהרעניש אין פּוילען

אין מאָסקווער טעאַטער גייט איצט אַ נייע אַגיטאַציע-פּיעסע א. נ. „באַראַן": דער מחבר פון דעם שטיק איז דער פּוילישער דיכטער וויטאָלד וואַנדורסקי (אַ לאָדזער)
5

אין פּראָלאָג ווערט פאָרגעשטעלט אַ סצענע נאָך דער מאַי-איבערקעהרעניש אין מאַי 1926, וואָס שפּילט זיך אָפּ אויפ'ן פּלאַץ פון מאַרש. פּילסודסקי אין וואַרשאַ. איינער פון די אַרטיסטען, וואָס איז כאַראַקטעריזירט ווי גען. גורעצקי. גיט אָפּ אַ ראַפּאָרט וועגען דער מאַי-איבערקעהרעניש.

די פּיעסע האָט דעם ציל צו דערווייזען, אַז די מאַי-איבערקעהרעניש האָט נישט געבראַכט קיין אויסלייזונג פאַר'ן פּוילישען פּראָלעטאַריאַט.

אין איין סצענע קומט פאָר אַ שטרייק אין דער לאָדזער טעקסטיל-אינדוסטריע. ס'ווערט איבערגע-געבען אַ זיצונג פון לאָדזער קאָמיטעט פון דער קאָמוניסטישער פּאַרטיי אין פּוילען און כאַראַק-טעריסטיש, פון דער מיליטערישער סעקציע פון דער קאָמוניסטישער אָרגאַניזאַציע.

די פּיעסע ענדיגט זיך מיט אַ בונט פון די קאָ-מוניסטישע אַרעסטאַנטען אין דער לאָדזער תפיסה.

די סאָוויעטישע קריטיק האָט אַ סך אויסצו-זעצען דעם מחבר פון דער שטיק. צוו. אגב. ווערט איהם פאָרגעוואָרפען, וואָס ער האָט נישט אַריינגע-פיהרט קיין יודען-קאָמוניסטען צווישען די העלדען. דער איינציגער יוד, וואָס בעטייליגט זיך אין דער פּוילישער רעוואָלוציאָנערער בעוועגונג, איז אַ חסיד, וועלכער דאַוונט און בעט גאָט, אַז ער זאָל צואיילען דעם אויסברוך פון דער רעוואָלוציע אין פּוילען.

די קריטיק האַלט, אַז דער חסיד דערמאָנט אַ ביסעל אָן מיצקעוויטשעס יאַנקעל צימבאַליסט.

פאַר'ן גרעסטען פעהלער האַלט אָבער די קרי-טיק דעם פּרט, וואָס דער הויפּט-העלד פון דער שטיק, אַן'אַרבייטער-קאָמוניסט איז אַ געוו. לעגיאָ-ניסט. דאָס קען ווירקען דעמאָראַליזירענדיג אויף די צוקוקערס.

— די —
בעוואוסטע פעלד-בעטען
„Palma-Patent"

Palma-Patent

וואָס זענען אַלעמען בעקאַנט מיט זייער פּראַקטישקייט און דויערהאַפטיגקייט
מיט אַ גאַראַנטיע אויף 3 יאָהר
ווי אויך לעזשאַקעס, פעלד-בעטלעך און פעלד-בענקלעך
מאַטראַצען
געבעטע שאַטקאָווע, קאַנאַדיסקע קאָזעטקעס, טאַפּטשאַנעס
בעקומט מען נור אין דער בעקאַנטער פאַבריק
לאָדז, פּולנאָצנאַ 24, טעל. 85-131
הורט — דעטייל

לאדז.
14 יוני 1932

„נייער פאלקסבלאט"

לאדז.
14 יוני 1932

א סאציאליסטישע רעפובליק

אין דרום־אמעריקע איז ווידער פארגעקומען א רעוואלוציע. דאס מאל אין דער רעפובליק טשילי. מיר זענען אזוי געוואוינט צו די פעריאדישע רעוואלוציעס אין דרום־אמעריקע אז די לעצטע וואלט געצויגען אויף זיך גאנץ ווייניג אויפמערקזאמקייט ווען זי וואלט זיך נישט געווען זיך אונטערשיידעט פון די אנדערע.

אלע אנדערע רעוואלוציעס האבען דארט ביז איצט געטראגען אזוי צו זאגען א פאלאץ־כאראקטער. איין פארטיי אדער קליקע האט ארגאניזירט א פערשווערונג און האט איינפאך פערטריבען די צווייטע, די פאליטישע און סאציאלע ארדנונג איז יעדעס מאל געבליבען דיזעלבע. מיט די רעוואלוציעס האבען זיך אינטערעסירט בלויז די מלוכות, וועלכע האבען אין דרום־אמעריקע געוויסע ווירטשאפטליכע אינטערעסען. אין דער ערשטער רייה די פעראייניגטע שטאטען פון צפון־אמעריקע.

אבער די לעצטע רעוואלוציע אין טשילי איז דורך איהרע אנפיהרער אנגערופען געווארען „סאציאליסטישע" אהן בלוט־פערגיסונג האט מען דעם פרעזידענט פון טשילי געצוואונגען צו דימיסיע און צו אנטלויפען. עס איז געשאפען געווארען א רעגירונג אין וועלכער עטליכע פארטפעלען האבען איינגענומען די רעוואלוציאנערען און די איבריגע סאציאליסטען.

דאס סענסאציאנעלע אין פראגראם פון דער נייער רעגירונג בעשטעהט דערין, וואס די הויפט־ארטיקלען פון דער רעפובליק זענען עטאטיזירט געווארען, דהיינו: סאליטרע, נאפט, אלקאהאל, און צוקער. דאן ווערט פראיעקטירט א גרויסע איבערליכע הלוואה, וואס דארף געדעקט ווערען דורך די רייכע בירגער, די געזעצגעבונג וועגען ארבייט דארף רעארגאניזירט ווערען, עס דארף פערבאטען ווערען דער אימפארט פון לוקסוס־ארטיקלען א.א.וו. אבער דאס פריוואט־אייגענטום ווערט נישט אפגעשאפט. געגען דער רעוואלוציע האט זיך געוואלט אנטקעגענשטעלען דער פריוויליגער קארפוס פון אמעריקאנער און ענגלענדער, וועלכע ווילען שיצען די אינטערעסען פון זייערע לענדער, אבער לויט א בעפעהל פון דער רעגירונג זענען די אפטיילונגען געווארען פונאנדערגעלאזט.

די סיבה פון דער רעוואלוציע דארף מען זוכען אין דער שווערער עקאנאמישער לאגע, אין וועלכער טשילי געפינט זיך א דאנק דעם פאלען פון עקספארט פון די וויכטיגסטע ארטיקלען פון לאנד. קודם כל פון סאליטרע, די פראדוקציע פון סאליטרע געפינט זיך אין די הענט פון אויסלענדישען קאפיטאל, אין דער ערשטער רייה פון אמעריקאנישען, צוליב'ן וועלט־קריזיס האבען די קאפיטאליסטען רעדוצירט די פראדוקציע ביז צו א מינימום און דאס האט געבראכט צו א שטארקער ארבייטסלאזיגקייט אין טשילי.

עס איז ענטשטאנען א שטרעבונג ארויסצורייסען די פראדוקציע פון סאליטרע פון די הענד פון די אויסלענדישע קאפיטאליסטען און אונטערווארפען די ראזיגע פראדוקציע אונטער דער קאנטראלע פון דער מלוכה. דאס בעדייט קומען אין קאנפליקט מיט די אויסלענדישע קאפיטאליסטען מיט די ענגלענדער און אמעריקאנער. אבער דאך איז א ספק, צי די רעגירונגען פון ביידע מלוכות וועלען זיך ביים איצטיגען מצב וועלען צופיל אנגאזשירען אין די אינטערעסען פון זייערע קאפיטאליסטען. מסתם וועט מען געפינען א קאמפראמיס מכוח דער גרויס פון אויסלענדישען אנטייל אין די אונטערנעהמונגען.

דער נאמען „סאציאליסטישע" רעפובליק האט אלזא בנוגע צו דער רעפובליק טשילי א גאנץ בעגרענעצטע בעדייטונג, עס האנדעלט זיך נישט וועגען א ראדיקאלער ענדערונג אין דעם ווירטשאפטליכען און סאציאלען סיסטעם אין לאנד, נאר וועגען בעפרייען די פראדוקציע פון דער ווירקונג מצד'ן אויסלענדישען קאפיטאל, אויף וויפיל דאס ברענגט שאדען דער אורטיגער בעפעלקערונג, ווייל די פראדוקציע פון סאליטרע איז פאר טשילי כמעט דאס זעלבע, וואס, לאמיר זאגען, ביי אונז די לאנדווירטשאפטליכע פראדוקציע.

ס.

DR. MED. J. ŁUBICZ
כירורג־ארטאפעד
פאלודניאווא 9, טעל. 183-17
קראנקהייטען פון די ביינער, געלענקען,
פערקרימונגען פון די פלייצעס און גלידער
אייגענע פראדוקציע פון זעמטליכע ארטאפעדישע אפאראטען ווי: שקלארקעס אויף פלאטפוסען, יגעמטליכע
העגד און פוס, נארסעטען א. א. וו.
נעהמט אן פון 2.30 ביז 4.30 נאכמיטאג.

פון וואנען נעמט זיך

די נייע אנטיסעמיטישע כוואליע אין דייטשלאנד

בעריהמטער דייטשער שריפטשטעלער היינריך מאן גיט אינטערעסאנטע ערקלערונגען

דער בעריהמטער דייטשער שריפטשטעלער היינריך מאן האט איצט פערעפענטליכט א נייע ווערק, אין וועלכען ער רעדט ארום די פראגע וועגען דעם מורא'דיגען אנטיסעמיטיזם אין דייטשלאנד.

היינריך מאן שטעלט זיך צופרשט אפ אויף די בלומרשטע סיבות פונ'ם אנטיסעמיטיזם און ווייזט אויף, ווי לעכערליך זיי זענען אין ליכט פון דער ווירקליכקייט. די אנטיסעמיטען בעהויפטען, אז די יודען זענען די ערפינדישע פונ'ם גרויסשטעטישען לעבען, דער עקספלאאטאציע פון דער ארבייטס־קראפט און פון די וואוכער געשעפטען. פאקטיש אבער — שרייבט מאן — האבען די יודען בכלל נישט קיין גרויסע ערפינדער. פעהיגקייט. זיי האבען נישט ערפונדען די דאמפמאשין און נישט איהרע פאלגען, אויך פונ'ם מארקסיזם איז נישט בלויז מארקס דער ערפינדער, פאר איהם זענען שוין געווען און האבען געפיהרט א סאציאליסטישע פראפאגאנדע די פראנצויזען פרודאן און סען סימאן און שפעטער האט איהם פערענטפערט און בעארבייט — לענין. די יודען זענען שטענדיג געווען זיום דעם, וואס זיי ארבייטען מיט אין דער געשיכטע פון אייראפא, בלויז ריגען אין דער קייט, אבער כמעט קיינמאל נישט דער סאמע אנהויב. עס זענען פארהאן אפשר קוים מעהר פון צוויי אויסנאמען אין גאנצן הונדערט יאהר. זיי זענען שטענדיג געווען באלד די צווייטע אבער כמעט קיינמאל נישט די ערשטע. דאס איז נוגע אלע געביטען פונ'ם גייסטיגען לעבען.

דאס זעלבע קומט אויך פאר אויפ'ן ווירטשאפטליכען געביט. מען הערט אפט די אנטיסעמיטישע בעהויפטונג, אז די יודען פערדינען דאס גאנצע געלד, בעת די דייטשען ווערען דורך די יודען אלעמאל מעהר ארויסגעדרענגט פון די ווירטשאפטליכע פאזיציע אזוי, אז זיי ווערען פעראָרימט.

מען הערט אויך די בעהויפטונג, אז די קאפיטאל־מאכט פון דער גאנצער וועלט איז ארגאניזירט געווארען אין די אינטערעסען פון די יודישע געלד און מאכט־האבערס.

אין אמת'ן אבער איז די קאפיטאל־מאכט בכלל גארנישט אדער זעהר שלעכט ארגאניזירט. אין אנ'אנדערען פאל וואלט זי איצט נישט געהאלטען פאר א צוזאמענברוך. יעדער פערדינט זיך געלד פאר זיך אין זארגט נישט פאר דער גאנצקייט פון דער קאפיטאליסטישער וועלט־ארדנונג. די יודישע קאפיטאליסטען שטעהען אמווענינגסטען אויף דער וואך פון דער דאזיגער ארדנונג.

אין דייטשלאנד — בעהויפט מען — בילדעט בלויז די גרויס־אינדוסטריע א שטארקע מאכט. אבער דארט טרעפט מען נישט קיין יוד פאר קיין רענדעל, ווען מען זאל איהם אויך זוכען מיט ליכט. די רייניש־וועסטפאלישע אינדוסטריע און נישט די יודען האט אלעמאל געהאט א גרויסע השפעה אויף די רעגירונגען פון דייטשלאנד, אלץ איינס, צי זענען דאס געווען קייזערליכע, צי רעפובליקאנישע.

ווען אין יאהר 1931 זענען געווארען צוזאמענגעבראכען די דייטשע בענק, די „בעריהמטע" יודישע בענק, האט די אינדוסטריע בעקומען זייערע אקציעס.

היינריך מאן געהט דאן איבער צו דער פראגע וועגען אנריהרען דעם פרינציפ פון גלייכבערעכטיגונג פון אלע בירגער און קומט צום אויספיהר, אז דאס עובר זיין אויף דעם פרינציפ קאן זיך נישט אפשטעלען בלויז ביי דער יודען־פראגע. די אנטיסעמיטען וועלען טראגען די פעראנטווארטליכקייט פאר אלע אומזיטליכע מעשים, וואס מוזען געשעהן נאכדעם, וואס מען וועט ביי די יודען רויבען זייער רעכט. דאס דייטשע פאלק וואלט דעמאלט געווען מעהר בעדויערנסווירדיג פון די יודען, ווייל די דייטשען וואלטען געווען דאס איינציגע פאלק אין מערב־אייראפא, וואס וואלט דורכ'ן אנטיסעמיטיזם אזוי נידעריג געפאלען.

אין דייטשלאנד — פיהרט אויס היינריך מאן — איז איצט דא א זעהר שטארק בעדערפעניש נאך שנאה. מע זוכט מען אין לאנד עמיצען, אויף וועלכען מען קאן אויסלאזען דעם כעס. פון דער שנאה מאכט מען אנ'אפגאט, צו וועלכען מען דינט, מען וויל נישט פערשטעהן, אז אנדערע לענדער און פעלקער וועלען זיך בעציהען צו דעם דייטשען פאלק אויף אזא אופן, ווי דאס וועט זיך אליין פערדינען, גענוי ווי דאס געשעהט אין די בעציהונגען צווישען יחידים.

דער מארש פון די קריגס־וועטעראנען אין אמעריקע

זיי פאדערען מ'זאל זיי שוין אויסצאהלען די צוגעזאגטע קריגס־פרעמיע

נישט קוקענדיג אויף אלע בעמיהונגען פון דער אמעריקאנישער רעגירונג אפצושטעלען דעם מארש פון קריגס וועטעראנען אויף וואשינגטאן, נעהמט אן דער מארש א כאראקטער, וואס ווערט געפעהרליך פאר דער ארדנונג אין לאנד. אין דעם לעצטען מארש פון ווייסען הויז ביז צו דער געביידע פון קאנגרעס אין וואשינגטאן האבען זיך בעטייליגט ביז צעהן טויזענט מענשען. דער צוג איז פאריבער אין פולער ארדנונג און די רוה איז נישט געשטערט געווארען.

כדי צו צווינגען די וועטעראנען, זיי זאלען פערלאזען די שטאט האט די רעגירונג בעשלאסען נישט ארויסגעבען זיי מעהר קיין פראוויאנט. דערויף האבען די וועטעראנען ערקלערט, אז זיי זענען זיכער, דאס זיי וועלען געשפייזט ווערען דורך די סאלדאטען און דער ארמעע. זיי רעכענען אויך אויף פילאנטראפישע הילף. די רעגירונג האט, ווייזט אויס, יעדענפאלס בעשלאסען נישט אנצו־ווענדען קיין טעראר. אויף די פאהנער פון די וועטעראנען איז אויפגעשריבען: מיר פאדערען באנוס!

באנוס איז נישט קיין פענסיע אין ענגען זין פון ווארט. די איגוואלידען פון גרויסען קריג בעקומען רעגולער אויסגעצאהלט זייער פענסיע.

עס האנדעלט זיך וועגען די פרעמיעס, וועלכע דער קאנגרעס האט אין יאהר 1924 בעשלאסען ארויסצוגעבען אלע אנטיילנעהמער פון קריג. די גרויס פון דער פרעמיע איז אנבעלאנגט דערפון ווי לאנג די פערזאן האט געדינט און ווי לאנג דער סאלדאט איז געווען אויפ'ן פראנט. פרעזידענט קולידזש האט געהאט ארויסגעלעגט א וועטא אויפ'ן דאזיגען פראיעקט. אבער גיכט געקוקט דערויף, האט דער קאנגרעס דעם פראיעקט אנגענומען צום צווייטען מאל. די פרעמיע האט געזאלט אויסגעצאהלט ווערען אין יאהר 1945. די רעגירונג האט גענומען זאמלען א פאנד פאר די פרעמיעס.

די וועטעראנען אויפ'ן באנוס זענען אנגענומען געווארען דורך דעם איצטיגען קאנגרעס. זיי האבען אפגעקאסט דער מלוכה א קנאפען מיליארד דאלאר איצט פאדערען די וועטעראנען, אז דער באנוס זאל זיי צוליב דעם קריזיס אויסגעצאהלט ווערען, שוין נישט ווארטענדיג אויפ'ן יאהר 1845. דאס רעכט צו בקומען דעם באנוס האבען ערהאלטען מיליאן מענשען. ווען עס וואלט אנגענומען געווארען דער געזעצפראיעקט פון קאנגרעסמאן פעטמען, דעם פיהרער פון די וועטעראנען, מען זאל שוין אויסצאהלען דעם באנוס, וואלט מען דערצו בעדארפט האבען א סומע פון העכער צוויי מיליארד דאלאר. אזא אויסגאבע ביי דער איצטיגער לאגע אין אמעריקא איז אונמעגליך אהן אנ'אינפלאציע אין לאנד. אבער דאס איז טאקע די כוונה פון די מחברים פון דעם געזעץ־פראיעקט. זיי ווילען ארויסרופען אנ'אינפלאציע. אבער די רעגירונג בלייבט דערווייל געטריי איהר ליניע און שטעלט זיך ענטקעגען די פראיעקטען פון אינפלאציע.

די דעמאנסטראנטען האבען זיך דערווייל דערשלאגען איין זאך: פעטמענס געזעץ־פראיעקט וועט נישט איבערגעגעבען ווערען אין דער קאמיסיע, וואו ער וואלט בעגראבען געווארען, נאר ער וועט זיך געפינען אויף דער טאג־ארדנונג פון קאנגרעס, אויף די לויפענדע זיצונגען, די דעפוטאטען וועלען מוזען אין אנ'אפענער אפשטימונג בעשליסען דעם גורל פון באנוס.

די בלעטער פון הערסט־קאנצערן פאדערען מען זאל די וועטעראנען שוין אויסצאהלען דעם באנוס אדער מען זאל זיי געבען ארבייט. די ערשטע זייטען פון די דאזיגע בלעטער זענען פול מיט אויפרופען, וואס אפעלירען צו אונטערשטיצען דעם מארש פון די וועטעראנען אויף וואשינגטאן.

משפט איבער איינעם פון די גרעסטע פערברעכער

מאטושקא, וואס האט אויסגעפיהרט אטענטאטן אויף באהנען, ווערט געשטעלט פארן ווינער געריכט

דעם 15־טען יוני ד. י. הויבט זיך אן פאר דעם ווינער געריכט פון געשווארענע דער פראצעס געגען געפעהרליכען פערברעכער סילוועסטער מאטושקא, וועלכער האט אויסגעפיהרט די בעקאנטע באהן־אטענטאטען. דאס עסטרייכישע געריכט וועט משפט'ן דעם פערברעכער בלויז פאר די באהן־אטענטאטען אין עסטרייך, וואו עס זענען נישט געווען קיין מענשליכע קרבנות, דאן וועט מען איהם אויסליפערען צו די געריכטען אין אונגארן און אין דייטשלאנד.

מען קאן שוין היינט אורטיילען, אז מאטושקא האט צוגעגרייט זיינע אטענטאטען א רייה חדשים. ער האט זיך געמאכט גענויע פלאנען פון די געגענדען און פערשריבען דעם סיסטעם פון אויפרייס־אפאראט פאר זיינע אטענטאטען. ביז איצט האט מען נישט פעסטגעשטעלט, אז מאטושקא זאל ליידען פון שווערע גייסטיגע קראנקהייטען.

פון די אקטען פון דער אונגארישער פאליציי, וועלכע האט אויסגעפארשט דעם מערדער נאכ'ן אטענטאט אין ביא טארבאדי, זעהט מען מאטושקא'ס פערגאנגענהייט. ער איז א מענש פון מיטלען וואוקס, בעזיצט א שטארקע קראפט, ווילדע אויגען, ער רעדט דייטש און אונגאריש און בעזיצט א דיפלאם אלס לעהרער פון אונגאריש א רייה יאהרען איז ער טאקע געווען א לעהרער.

נאך דער וועלט־מלחמה האט ער געפיהרט ספעקולאציע־געשעפטען, און ער איז פינאנציעל גוט געשטאנען. בעקומענדיג א גרויסע ירושה, האט ער געמאכט א בררייט לעבען, און פערבראכט אויף רייזעס. בעת די רייזעס זענען ענטשטאנען די אטענטאט־פלענער און פון די וואגאן־פענסטער האט ער זיך אויסגעקליבען די פלעצער פאר די אטענטאטען.

דער אטענטאט אין דייטשלאנד האט איהם געקאסט עטליכע טויזענד מארק. צוליב דעם אטענטאט אין דייטשלאנד, האט ער געמוזט קויפען א גרובען, פאר וועלכען ער האט בעקומען אויפרייס־מאטעריאל. דא איז אויף איהם געפאלען א חשד.

די אויפרייס־מאטעריאלען האט ער וואכען־לאנג ארומגעפיהרט אין וואליזקעס, צוגרייטענדיג זיך צו די אטענטאטען.

מאטושקא האט אויך געהאט ליבע־אפערעס. דעם גרעסטען תענוג האט ער געהאט פון די עקספלאזיעס אויף די באהן־ליניעס. ער איז תמיד געשטאנען נאהענט פון די קאטאסטראפעס און מיט שפאנונג געווארט אויף די עקספלאזיעס.

ער האט געהאט א רייה פלאנען אויפצורייסען בריקען און אינטערנאציאנאלע צוגען. אויך אין תפיסה האט ער כסדר זיך געשפילט אין מאכען ערפינדונגען. איצט דארף דער געפעהרליכער פערברעכער געמשפט ווערען.

Dr. med. NIEWIAŻSKI
ספעציאליסט פאר סיפיליס, טריפער און הויט־קראנקהייטען, בעהאנדלונג פון מענער־שוואכע
אנדזשעיא 5, טעל. 159-40
נעמט אן פון 8–11 און פון 5–9 אוו.
זונטאג און יום־טוב פון 9–1 פארם.
בעזונדערער ווארטע־זאל פאר פרויען

נייער פאלקסבלאט

דאס לאדזער לעבען

נייער פאלקסבלאט

פאבאר פון יאר־גאנג 1911

היינט, דעם 14-טען יוני ד. י. דארפען זיך שטעלען:

פאר דער פאבאר-קאמיסיע נומער 1 (נאווי-טאוויטשא 75) די פאבאראוצעס פון יאהרגאנג 1911, וועלכע וואוינען אויפ'ן שטח פון 8-טען פאל. קאמיסאריאט, וועמענס נעמען ס'הויבען זיך אן מיט די ליטערעס: K

מארגען, דעם 15-טען:

M N W

פאר דער קאמיסיע נומער 2 (אגראדאווע 34) די פאבאראוצעס פון יאהרגאנג 1911, וואס וואוי-נען אויפ'ן שטח פון 13. פאליציי-קאמיסאריאט מיט די פאמיליען-נעמען אויף די אותיות:

B K

מארגען, דעם 15-טען, פון 13-טען קאמיסאריאט, די ליטערעס: G P

פאר דער קאמיסיע נומער 3 (קאשטשושקי 21) די פאבאראוצעס פון 1909, וואס וואוינען אויפ'ן שטח פון 7-טען און 10-טען פאליציי-קאמיסאריאט, וועמענס נעמען ס'הויבען זיך אן מיט אלע ליטערעס.

מארגען, דעם 15-טען, דער יאהרגאנג 1909 און 1910 קאט. B פון 1. 4. 6. 7. 10. 12. 13. און 14-טען קאמיסאריאט אלע ליטערעס.

צו די פאבאר-קאמיסיעס דארפען די פאבא-ראוצעס מיטנעמען די פעסער. אדער פערזענליכע דאקומענטען ארויסגעגעבען פון די פאליציי-קאמי-סאריאטען, פראלאנגאציע און רעגיסטראציע-קאר-טען, וואס זענען אויסגעשטעלט געווארען פון לאדזשער מאגיסטראט, און בעשייניגונגען וועגען פאך און בילדונג.

די פליכט פון צושטעלען פערזענליכע דאקו-מענטען איז אויך חל אויף די פאבאראוצעס פון קאטעגאריע ב., וועלכע האבען די דאזיגע בעשיי-ניגונגען צוגעשטעלט צו די פאבאר-קאמיסיע אין די פריהעריגע יאהרען.

—=—

נעכטיגע זיצונג פון שטאט-ראט האט געדויערט... 12 מינוט

די נעכטיגע זיצונג פון שטאט-ראט האט גע-דויערט איינגאנצען 12 מינוט. די זיצונג איז גע-ווען געווידמעט דער דיסקוסיע וועגען דעם רעגו-לאציע-פלאן פון שטאט.

ביים אנהויב פון דער זיצונג האט ראטמאן שאט אין נאמען פון די הויזבעזיצער און איגדוס-טריעלער אפגעגעבען א ערקלערונג, אז דער פלאן איז געמאכט געווארען געגען געזעץ און פאדערט איהם איגגאנצען אפצוווארפען.

דער שטאט-ראט איז אבער צוגעטרעטען צו בעטראכטען די רעקורסען. דער פארזיצער אדוו. הארטמאן לעגט פאר, אז 860 רעקורסען, וועלכע זענען כמעט דיזעלבע זאל בעטראכט ווערען מיט אמאל, נישט קוקענדיג אויף דער אפאזיציע פון ראטמאן וואיצעוואדזקי, איז אזוי געשעהען און אלע 860 רעקורסען זענען מיט איין קלאפ אפגע-ווארפען געווארען. דאן איז מען צוגעטרעטען צו בעטראכטען די וויכטעדיגע רעקורסען. צוליב דעם וואס די ראטמענער זענען אוועק אין בופעט און גלאט אזוי אפקילען זיך איז אין זאל נישט געבלי-בען קיין קווארום און נאך 12 מינוט האט די זיצונג געמוזט געשלאסען ווערען.

האנדעלס-ביכער פאר קליינהענדלער

אין דז. אוסטאוו גר. 41 האט זיך בעוויזען א פעראָרדנונג פון פינאנץ-מיניסטער, וועגען פיה-רען ביכער. די דערמאנטע פעראָרדנונג זעהט פאר די מעגליכקייט איינצופיהרען די פעראיינפאכטע האנדעלס-ביכער. איינפאכע בוכפיהרונג וועלען קע-נען פיהרען אונטערנעמונגען, וועלכע געהערען אין הסכם מיט'ן טאריף-צוגאב צום ארט. פון געזעץ פון אומזאץ-שטייער צו דער 2-טער, 3-טער און 4-טער האנדעלס-קאטעגאריעס און 5-טער, 6-טער, 7-טער און 8-טער אינדוסטריע-קאטעגאריעס.

די האנדעלס-ביכער דארפען געפיהרט ווע-רען אין הסכם מיט די פרינציפען פון פשוט'ער בוכפיהרונג און האבען זייער גזעצליכען ווערט אונטער'ן בעדינג, דאס די געשעפטס איינענטימער, וועלכע פיהרען די דאזיגע ביכער, וועלען בעלע-גען אין הסכם מיט'ן ארט. 52 פון געזעץ פון אומזאץ-שטייער „זעזגאניעס" וועגען געמאכטען אומזאץ.

די אונטערנעמונגען, וועלכע פיהרען די איינ-פאכע האנדעלס-ביכער, דארפען ביים אנפאנגען די האנדעלס-טעטיגקייט און אין סוף פון יעדעס יאהר צונויפשטעלען א אינווענטאר (רעמאנענט), די סאלדא פון אינווענטאר ווערט ארייגעטראגען אין די ביכער, געפיהרט דורך דער אונטערנעמונג. עפענונגס- און שלוס-בילאנסען זענען דא נישט נויטיג. די גאנצע טעטיגקייט געפיהרט דורך דער אונטערנעמונג דארף אנגעוויזען ווערען אין די האנדעלס-ביכער. אין די געשעפטען, וועלכע קוי-פען און פערקויפען סחורות פאר קאסע, איז גענוג צו פיהרען א קאנטא-ב"ך, קאסע בוך און סחורה-בוך. ביי קרעדיט-אפעראציעס דארף געפיהרט ווע-רען א קאנטא-בוך צו דער פונאנדעררעכנונג מיט די דעבעטארען און קרעדיטארען און אין פאל פון נויטווענדיגקייט אויך א וועקסעל-בוך.

אויב די איינפאכע האנדעלס-ביכער זענען נישט געווארען בעשטעטיגט אין הסכם מיט די פארשריפטען, וועלכע פערפליכטען אויפ'ן געהערי-גען שטח פון האנדעלס-קאדעקס, דאן דארף בע-שטעטיגט ווערען נאר דאס סחורה-בוך. דאס בע-שטעטיגען די איינפאכע ביכער קען דורכגעפיהרט ווערען דורך די שטייער-ארגאנען פון דער ערש-טער און צווייטער אינסטאנץ, אויך דורך די זעלבסט פערוואלטונגס-ארגאנען.

אין צוזאמענהאנג מיט דעם, איז ביים צענ-טראלען קליינהענדלער-פעראיין, פעטערסקא 15 געגרינדעט געווארען א אינפארמאציאנס-ביורא, וועלכע ערטיילט עצות אומזיסט.

—

שטאט=פרעזידענט אויף אורלויב

(א) קומענדיגען פרייטאג, פאהרט דער לאד-זער שטאט-פרעזידענט בראניסלאוו זשעמיענצקי אויף אורלויב. דעם פרעזידענט וועט פערטרעטען דער וויצע-פרעזידענט ראפאלסקי.

ענין וויעלינסקי אויף דער דאנערשטאגדיגער זיצונג פון שטאט=ראט

קומענדיגען דאנערשטאג קומט פאר א זיצונג פון שטאט-ראט. אויף דער טאג-ארדנונג געפינט זיך דער פונקט, וועגען אויסשליסען ד"ר וויעלינסקי פון שטאט-ראט.

2 טויזענד קינדער אויף די האלב=קאלאניעס

דעם 1-טען יולי ווערט אין פארק פון 3-טען מאי געעפענט די האלב-קאלאניע פאר קינדער פון די פאלקס שולען. די ערשטע גרופע בעשטעהט פון 2 טויזענד קינדער. 8 פריה וועלען די קינדער אוועקגעפיהרט ווערען מיט ספעציעלע טראמוואיען, וואו זיי וועלען פערברענגען ביז 4 נאכמ. זיי ווע-לען דארט בעקומען פריהשטיק, מיטאג און אווענד-ברויט.

2 שעהדיגער פראטעסט-שטרייק וועט זיין היינט ביי די סעזאן-ארבייטער

(2) אזוי ווי בעכטען וועט אויך היינט זיין א 2־שעה'דיגער פראטעסט־שטרייק פון די סעזאן־ארבייטער.

אויב דער פראטעסט־שטרייק וועט נישט וויר קען, וועלען זיך די סעזאן־ארבייטער אנשליסען צום טעקסטיל־שטרייק, וואס זאל גלייכצייטיג אויס־ברעכען.

א פאליטישער פראצעס

(2) נעכטען איז פארגעקומען א פראצעס געגען יוליאן סטאשאק און קאזשימיעזש דוראק וועלכע זענען אנגעקלאגט געווארען אין קאמוניס-טישער טעטיגקייט.

ביידע זענען פערמשפט געווארען צו 2 יאהר תפיסה, אויסצוטישען אויף אויסבעסערונגס-הויז.

געביסען פון א הונד

(2) אויף דער 22-יעהריגער ארבייטערין יאנינא וואשילעווסקא, איז נעכטען בעפאלען א הונד און איהר אדורכגעביסען אנ'אדער פון א פוס. א פאליציאנט האט דעם הונד דערשאסען. דער קאפ פון דעם הונד איז איבערגעגעבען גע-ווארען דער וועטערינאר-אפטיילונג ביים מאגיס-טראט צו אונטערזוכען, צי דער הונד איז נישט געווען משוגע.

די געביסענע האט די פאנאטאוויע אפגע-פיהרט אהיים.

דעלעגאציע פון סעזאן-ארבייטער ביים שטאט-פרעזידענט

מארגען וועט די דעלעגאציע זיך ווענדען צום וואיעוואדע

(א) נעכטען 10 פארמ. איז א דעלעגאציע פון די סעזאן־ארבייטער אויפגענומען געווארען פון פרעזידענט זשעמיענצקי, וועלכע האט געשילדערט די טרויעריגע לאגע פון די סעזאן־ארבייטער, וואס האט זיך געשאפען א דאנק דעם בייעם אוסטאוו, וועלכער נעהמט זיי אפ די רעכט צו גענוסען פון די ארבייטסלאזע־אונטערשטיצונגען.

דער פרעזידענט האט דער דעלעגאציע ער־קלערט, וואלט פערגרעסערט די ארבייטס־ טעג, אויב דער מאגיסטראט וואלט פון דער רעגירונג בע־קומען כאטש 50 פראצענט פון דער סומע וואס עס קאסט אפ דעם מאגיסטראט די סעזאן־ארבייטען, צוליב דעם איז דער מאגיסטראט נישט בכוח נאכ־צוקומען די פאדערונגען פון דער דעלעגאציע.

אין דער צייט, ווע ודי דעלעגאציע איז געווען ביים פרעזידענט, האבען די ארבייטער געווארפען די ארבייט פון 10 ביז 12 מיטאג.

היינט וועט א דעלעגאציע פון די סעזאן־אר־בייטער זיך ווענדען צום וואיעוואדע.

—

איידעם שיסט צום שווער

א מעשה מיט א „פערבלאנדזשעטע מחנה" בינעז, רעוואלווער-שאסעז א. אז. וו.

(2) אויף אגראדאווע 7 וואוינט דער 57־יעה־ריגער מיכאל קאנאפסקי צוזאמען מיט זיין איידעם רייכאלד פראשקע. דער שווער מיט'ן איידעם האר־בען זיך פערנומען מיט ביהנען־צוכט.

מיט עטליכע טעג צוריק, האט זיך אהין „פערבלאנדזשעט" א פרעמדע מחנה ביהנען, די „אורחים" האט פראשקע „איינקווארטירט" אין א ביהנען־שטאק.

נעכטען האט דער שווער בעמערקט, אז די „געסט" זענען נישטא. אויף דער פראגע פון שווער האט דער איידעם ערקלערט, אז ער האט די „פרעמ־דע" פערקויפט.

צווישען שווער און איידעם האט אויסגעבראר־כען א געשלעג. דער שפיץ איז געווען, אז דער איידעם האט אויסגעשאסען פון א רעוואלווער, אבער צום גליק געטראפען דער־נעבען.

דער „שווער"־שיסער איז צוגעצויגען געווארען צו געריכטליכער פעראנטווארטליכקייט פאר וועלען דערמארדען דעם שווער.

ערב דעם אלגעמיינעם טעקסטיל= שטרייק אין לאדז

מארגען א דעלעגאטען-פערזאמלונג פון די קל. פעראיינען

(א) אין צוזאמענהאנג מיט דעם אלגעמיי-נעם טעקסטיל-שטרייק, וואס זאל אויסברעכען קו-מענדיגען פרייטאג, וועט מארגען, מיטוואך 8 אוו. פארקומען א געמיינזאמע דעלעגאטען-פערזאמלונג פון די לאדזער טעקסטיל-פעראיינען. די פערזאמ-לונג וועט פארקומען אין פאבריק-מייסטער-פעראיין (זשעראמסקא 74), וואו ס'וועט געוועהלט ווערען א שטרייק-קאמיטעט.

פרייזען אויף לעבענסמיטלען

וועלכע ארטיקלען וועלען מוזען האבען צעטלעך?

(א) די פליכט ארויסצושטעלען פרייזען, האבען לויט דער לעצטער פעראָרדנונג פון איגערן־מיניסטע ריום אלע סוחרים, וואס האנדלען מיט: ערד־פרא־דוקטען, געמיזען, מילכווארג, אייער, פיש, געטראנ קען, און רעסטאראנען, (א חוץ וויין און שפירט) וואורשט, עופות, שמאלץ, קאלאניאל־ ארטיקלען, פערטיגע מלבושים, גאלאנטעריע, הייץ־מאטעריא לען, בעלייכטונג, בוי־ און שרייב־מאטעריאלען, און אפטייק־ארטיקלען.

די פליכט פאר די דערמאנטע בראנזשעס אר־ויסצושטעלען פרייזען, וועט גילטיג זיין שוין פון דער קומענדיגער וואך אן.

בעפאר איהר פאהרט אויף ערהאלונג

קויפט איין די

קאסמעטיק

נור אין דער איבעראל-בעוואוסטער

קאנקורענץ=פערפומעריע פון

J. Drukier, 5 ZAWADZKA 5 tel. 175-92

וואס בעזיצט ספעציעל צום זומער=סעזאן די נייעסטע פערפומען, פודערן, טואלעט=זייפען ווי אויך אלערליי בלומען=וואסערן צו פערקלענערטע פרייזען

בעמערקונג: פאר ענגראסיסטען בעדייטענדער ראבאט. בעזוכט מיין פערפומעריע און איהר וועט זיך איבערצייגען. אכטונג! פרעפאראטען „HERBA" שטענדיג אויף לאגער.

דינסטאג

י

14

סיון תרצ"ב

יוני

זון-אויפגאנג 3.16

זון-אונטערגאנג 7.54

„איך בעגעה זעלבסטמארד — ברענגט מיך צו קבר-ישראל“

שרייבט א לאָדזער אומגליקליכער יוד צו „חסד של אמת“

דער פסק פון לאדזער ראבינאט

די קאַנצעלאַריע פון „חסד של אמת“ האָט די טעג דערהאַלטען אַ בריף פון אַ לאָדזער יוד מיט'ן נאָמען יעקב ראובן הלוי טעקעלטויב.

אין דעם בריף שרייבט דער מחבר, אַז היות ווי ער געפינט זיך אין אַ טרויעריגער לאַגע. ער ליידט הונגער און נויט. האָט נישט דעם טאָג אי־בערצולעבען. גאַנצע טעג דרעהט ער זיך. אַרום איבער די לאָדזער גאַסען אָהן אַ ביסען ברויט. געהט אַרום אָפּגעריסען און אָפּגעשליסען. נאַקעט און באָרוויס, קיינער קוקט זיך נישט אום אויף איהם. אַלע פריינד האָבען איהם פערלאָזען, ער איז איינזאַם אויף גאָטס וועלט.

— איך זעה נישט — שרייבט ווייטער דער מחבר — קיין שום אויסוועג אין לעבען. דאָס לע־בען איז מיר פערמאוסט געוואָרען, און איך האָב דערום בעשלאָסען אַ סוף צו מאַכען צו מיינע מאָ־ראַלישע און פיזישע ליידען. אַ סוף זאָל קומען צו מיינע צרות און איינזאַמקייט — איך בעגעה זעלבסטמאָרד.

איך בעט דערום די געזעלשאַפט „חסד של אמת“, איהר זאָלט אייך פערנעמען מיט מיין לויה, און מיין טויטען קערפער ברענגען צו קבר ישראל.

דערהאַלטענדיג דעם בריף, האָט „חסד של אמת“ זיך פערשטענדיגט מיט'ן ראַבינאַט. דער ראַבינאַט האָט אָפּגעהאַלטען אַנ'אסיפה, און בע־שלאָסען מכריז ימודיע צו זיין דעם מחבר פון דעם דעם בריף, אַז היות ווי ער איז אַ מעביד עצמו לדעת, וועט זיך „חסד של אמת“ נישט פערנעה־מען מיט זיין לויה.

אפשר וואָלט דער ראַב'נאַט, אַ חוץ דעם „מכריז ומודיע זיין“ — איינגעלאַדען דעם אומגליקליכען, הונגעריגען יוד, און איהם פערזאָרגען מיט אַ לעפעל וואַרים עסען? אפשר וואָלט דער פערצווייפעלטער מענש זיך אַזוי אַרום אָפּגעזאָגט פון זיין פער־צווייפעלטען שריט, ווען ער וועט האָבען אַ שטי־קעל ברויט?!..

גרעסטער יוד. קינסטלער פון אמעריקא

מאָריס שוואַרץ טרעט היינט אויף אין פילהארמאָניע

מאררים שווארץ אלס „יוד זים“

דאָס יודישע לאָדז ערוואַרט דעם היינטיגען טאָג אַ זעהר גרויסען און חשובען גאַסט. עס טרעט אויף היינט, דינסטאָג, 9 אָוונד אין פילהאַ מאָניע דער וועלט-בעריהמטער יודישער אַרטיסט, דירעק־טאָר און רעזשיסער פון קונסט-טעאַטער אין ניו-יאָרק דער אונפערגלייכליכער צויבערער פון דער יודישער ביהנע מ אָ ר ר י ס ש וו אַ ר ץ.

דער טורנעע פון מאָררים שוואַרץ איבער די גרעסטע שטעדט פון איירָאָפּא זענען איבעראַל אַרורך מיט אַ קאָלאָסאַלען ערפאָלג. די גאַנצע אויסלענדישע פרעסע איז פול מיט לויב-געזאַנגען פאר דעם גרויסען יודישען קינסטלער מיט זיין הערליכען טאַלאַנט.

מיט דעם פראָגראַם אין וועלכען מאָרוים שוואַרץ טרעט היינט אויס אין דער לאָדזער פילהארמאָניע, קריגט ער די פולע מעגליכקייט זיך צו בעווייזען אין א גאַר היבשער שוישפּילערישער מאָס. דורך געזאַנג, כאַראַקטעריזאַציע פון צעהני־דליגער טיפּי, שאַפט ער פאר די אויגען פון צושויער אַנ'אייגענאַרטיגע אָריגינעלע פאָרם.

אַלע פריינד פון יודישען טעאַטער, אַלע פריינד פון יודישען וואָרט, אַלע פריינד פון דער יודישער קונסט וועלען, אָהן ספק, קומען בעגריסען און בעוואונדערן היינט, דינסטאָג, אין פילהאַר־מאָניע-זאַל דעם אונערמידליכען ריז און קעמפער פאַר'ן גוטען יודישען טעאַטער, דעם גרויסען און זעהר בעליבטען חשוב'ן גאַסט מאָררים שוואַרץ.

—=:)(:=—

דער „עונג דאַטשע“

האָט איהם אביסעל צו טייער געקאָסט

(2) אויף דער באַהן־סטאַציע אין אַנדזשעיעוו האָט אַ טאַשענציהער אויסגעשניטען די הויזען־טאַש ביים ליעטניק ישראל ווייל‏אַנד, פון פילסודסקי גאַס 69 און אַרויסגענומען ב ייאיהם אַ פאָרטפעל מיט 950 זל. און אַ בריליאַנטענעם ריגג.

ס'איז שוין גענוג שוואַרץ!..

חויז-בעזיצער געגען פערגרעסערען די צאהל קוימענקעהרערס

(2) אויף איינער פון די לעצטע שטאָט־ראַט זי־צונגען איז בעשלאָסען געוואָרען צו פערגרעסערען די צאָהל קוימען־קעהרער רעווירען פון 18 אויף 23.

אויף דער נעכטיגער געמיינזאַמער זיצונג פון די הויז־בעזיצער־פעראיינען האָבען זיך די אַבי־העזענדע אַרויסגעזאָגט געגען דעם דאָזיגען בע־שלוס, ווייל צוליב דעם וועט געהעכערט ווערען דער קוימענקעהרער־אָפּצאָהל פון די ווירטסלייט.

3 יעהריג קינד אראפגעפאלען

פון 3-טען שטאק

שרעקליכער פארפאל אויף דאלנא גאס

(2) אויף דאָלנאַ 32 (ראַדאָגאָשטש) זענען אויפ'ן הויף געקומען מוזיקאַנטען. דערהערענדיג מוזיק, האָט זיך דאָס 3 יעהריגע קינד אסתר פלאכטא אַרויסגעדראפעט אויפ'ן פענסטער פון 3-טען שטאָק. פלוצלינג האָט דאָס קינד פערלוירען די גלייכגעוויכט, און איז אַראָפּגעפאַלען אויפ'ן הויף. געפינענדיג דעם טויט אויפ'ן אָרט.

מאַנען און דאַרם-שטערונגען

אנפאלען פון דייבעטעהטאָג, שטאַרקונגען, אויפגע־רעגטקייט, נערוואָזיטעט, שווינדעלגעפיהל, אלגעמיין אומ־וואויל-בעפינדונג ווערען געלינדערט דורכ'ן געברויך פון אַ גלאָז נאַטירליך ביטערוואַסער.

Franciszka Józefa

צו בעקומען אין אַלע אַפּטעקען און סקלאַד-אַפּטעקעס.

אַפּטייקען

היינטיגע נאַכט-דיזשורען

(2) קאַפּראַווסקי (נאָוואָמיעסקאַ 15), טראָוו־קאָווסקי (בזשעזשינער 56), ראָזענבלום (שרודמיעסקאַ 21), באַרטאַשעווסקי (פּעטריק. 95), קלופּטאַ (קאָנס־נע 54), טשינסקי (ראָקאָטשינער 53).

„פאסעקל-שפילערס אין פאניא-טאָווסקי-פארק

שטעלען א ווידערשטאַנד דער פאליציי

(2) אין פּאָניאַטאָווסקי-פּאַרק, האָט אַ פּאָ־ליציי-פּאַטרול פערהאַלטען א באַנדע שווינדלער'ס, וואָס נארען אריין נאַאיווע דורכגעהער מיט קאָר־טען-שפּילען.

די שווינדלער'ס האָבען דער פּאָליציי גע־שטעלט אַ ווידערשטאַנד, און נישט געלאָזט זיך צונעמען די קאָרטען. נאָך אַ לענגערען קאַמף זענען די קאָרטען-שפּילער'ס אָפּגעפיהרט געוואָרען אין קאָמיסאַריאַט.

אויטא - ארגיעס

(2) אויף זגערזשער 93, איז די 10 יעהריגע זאָפיא קאַטשאַראָווסקי איבערגעפאָהרען פון אַנ'-אויטאָ. די פאַנאַטאָוויץ האָט זי אין א שווערען צושטאַנד אָפּגעפיהרט אהיים.

פאר פאלש בעשולדיגען אנ'אינזשינער

בעקומט אַ מייסטער 3 חדשים תפיסה

(אג) דער פלומפען-מייסטער סטאַניסלאַוו סאָ־יעצקי, האָט בעקומען אנ'אויפטראג, צו פעריכטען די פלומפּ אין אמוניציע-לאַגער אויף פאָמאָרסקא גאָס. פאר דער ארבייט איז מען מיט איהם משוה געוואָרען 800 זל.

ביים אָפּנעמען די ארבייט, האָט דער אינ־זשיניער וואַצלאַוו פּאַשקאָווסקי פעסטגעשטעלט, אז סאיעצקי האָט געגעבען אנ'אַלטע רעהר.

קומענדיג אין ד. אָ. ק. אָפּנעמען ס'געלד, האָט מען איהם דערפאַר אראָפּגערעכענט 400 זל. דער מייסטער האָט דאן מיט פּעס א געשריי-געמו: „איך ווייס פארוואָס מ'האָט מיר רעדוצירט די רע־כענונג. אינזש. פּאַשקאָווסקי האָט מיר געזאָגט, אז אויב כ'פערשטעה אנ'עסק, וועט די רעכענונג שנעל יוערען ערלעדיגט“.

דאָס געריכט האָט נישט געלעגט קיין אכט אויף די ערקלערונג, און סאיעצקין פערמשפּט אויף 3 וואָכען תפיסה.

אראפגעפאַלען פון א בוים

און אויפ'ן ארט דער'הרג'עט געוואָרען

(2) אין דאָרף וואָליאַ מיבאָרסקאַ, האָט דער 15-יעהריגער פּאַסטוך גזשעשינסקי געוואָלט בע־ווייזען זיין געשיקטקייט און איז ארויפגעקראָכען אויף אַ הויכען בוים. ווען דער פּאַסטוך האָט זיך געפונען אויפ'ן סאַמע שפּיץ האָט זיך דער בוים איינגעבראָכען, און איז אַראָפּגעפאַלען מיט אַזאַ אימפּעט, אַז ער איז אויפ'ן אָרט דער'הרג'עט געוואָרען.

ר. איזראעל

דאָס בופעט-מיידעל

א סענסאַציאנעל-עראטישער ראמאן פון דער לאָדזער ווירקליכקייט

(42

— גוט, בערגער, האָט גוטשאַ זיך געבעטען, ס'וועט מעהר נישט פּאַסירען, דו זעהסט דאָך, אַז ס'איז קיין שלעכטס דערפון נישט געשעהן.

— גוט, שוין גוט, אָבער אַמאָל קען יאָ שלעכטס געשעהן.

— בערגער, פאַרוואָס בעציהסט דו זיך צו מיר אַזוי גרויזאַם, האָט גוטשאַ שיער נישט געוויינט, איך האָב דאָך דיך אַזוי שטאַרק ליב און דו ביזט אויך גאַנץ אַנדערש צו מיר ביז איצט געווען.

זי האָט זיך געפּרובט צו איהם דערנעהנטערען, איהם אַרומגענומען און אָנגעהויבען שטאַרק צו קושען.

— בערגער, מאַקס, ווי שטאַרק איך האָב דיך ליב, פאַרוואָס האָסטו מיט מיר נישט חתונה, איך וואָלט דאָך געווען דיין הונד, איך וואָלט דאָך פאַר דיר געאַרבייט, דיך געפלעגט דיך געוונד־געמאַכט, איך וואָלט דעם שטויב פון דיינע פיס געוואַשען, און מיט מיינע האָר געטריקענט, איך וואָלט געווען דיין אייביגע דינסט.

בערגער האָט זיך צוריקגעצויגען און געוואָ־רען אויפגערעגט.

— לאָז מי רצורוה איצט, האָט ער געשריגען, מיין געמיט, די לעצטע צייט, איז נישט צו דעם און נישט צו אַזעלכע זאַכען, לאָז מיך איצט צורוה...

— האָב נישט חתונה מיט מיר, ביין, איך דאַרף דאָס נישט, האָט זי זיך צ ואיהם געלאַשטשעט ווי אַ הונד אָבער איך וויל געהער'ען צו דיר, איך וויל זיין ווי מיין ווייב, איך וויל דיר אַוועקגעבען מיין קערפּער...

— לאָז מיך איצט צורוה, לאָז מיך, געה אַריין און היט די יונגע חברה־לייט. גוטשאַ איז גע־האָרכזאַם אַרויס פון צימער.

אין איינעם פון די קלייגע קאַבינעטען אי'ן דער גרויסער וואוינונג איז אין דער צייט געזעסען קלאַראַ מיט זאַנעק'ן, הגם ס'איז שוין געווען שפּעט אין אָוועגד. קלאַראַ איז שוין דאָ געווען ווי ביי זיך איב דערהיים, ס'האָט נאָך אַלץ געהייסען, אַז זי קומט צו זאַנעק'ן אין צימער אַריין, הגם זי האָט זעהר גוט געוואוסט אַז זאַנעק געגאַרט זי, אַז זאַנעק וואוינט בכלל נישט דאַ, נאַר קומט צוזאַמען מיט איהר אַ־הער בלויז פערברענגען און פערברענגען האָט זי דווקאַ געוואָלט וואָס אויסגעלאַסענער, וואָס פרע־כער די פערוויילונגען זענען דאָ געוואָרען אַלץ מעהר האָט קלאַראַן דאָ אַהערגעצויגען, זי האָט זיך שוין אַפילו נישט געקענט פאָרשטעלען, אַז זי זאָל דאָ נישט אַהערקומען, קודם־כל דערפאַר, ווייל זי האָט שוין מורא געהאַט פאַר די אַלע, וועלכע האָבען זי דאָ געזעהען און וועלכע וואָלטען זי געקענט פערראַטען, און אַזעלכע זענען שוין געווען פיל, נישט נאָר ליאָוקע, נאָר יעדע עטליכע טעג, האָט זיך בעוויזען אַנ'אַנדער קאַלעגע, וועלכער איז גאַנץ צופעליג כלומרשט אַריינגעקומען אין צי־מער בעת קלאַראַ האָט ווי אַמאַינטימסטען פער־ברענגט מיט זאַנעק'ן. קלאַראַ האָט שוין איצט גע־וואוסט, אַז דאָס זענען נישט קיין צופעליגקייטען, נאָר אָפּגעשמועסטע און אונטער־געשטעלטע ענינים, האָט שוין אַפילו נישט פּראָטעסטירט, ווייל דאָס וואָלט שוין נישט געהאַט דעם מינדעסטען זין, זי האָט געוואוסט אַז מ'האָט זי פערוויקעלט אין עפּיס אַ שרעקליכער נעץ, צו וועלכער ס'האָט זי געצויגען און זי איז אַליין געגאַנגען.

אין גרויסען אויפנאַהמס־צימער איז געזעסען אין דער דאָזיגער צייט ליאָוקע, אָנגעלעהנט אויף דער סאָפע מיט אַ פּאַפּיראָס אין מויל, און גע־שמועסט מיט גוטשאַ'ן.

— הערסט, ליאָוקע, דער שעף איז שרעקליך בייז וואָס מיר האָבען נאַכגעשיקט קאַראַל'ן מיט ראָבערט'ן, נאָך אַלאַ'ן.

— אַזוי גאָר? איך וואָלט גערן געוואָלט קענען דעם דאָזיגען שעף אונזער'ען, איך וואָלט איהם יאָ ערקלערט דעם ענין, אַזוי אַז ער וואָלט שוין בעסער געשוויגען, איבריגענס האַלט איך דאָס טאַ־קע פאַר נישט ריכטיג, וואָס מיר אַרבייטען אַלע, ריזיקירען און ווייסען אַפילו נישט פאַר וועמען.

— דאָס וועט זיך אייך קיינמאָל נישט איינ־געבען, איהר וועט איהם קיינמאָל נישט קענען און קיינמאָל נישט זעהען.

און אויב מיר וועלען אויפהערען צו אַר־בייטען?

— דאָס דוכט זיך אייך, איהר ווייסט נישט ווער דאָס איז, ער וועט אייך שוין דערצו צווינ־גען, איהר געפינט זיך שוין אינגאַנצען אין זיינע הענט, גראָד אַזוי ווי אַלע אייערע קרבנות געפינען זיך אין אייער'ע הענט און איהר קענט טון מיט זיי, וואָס איהר ווילט.

גוטשאַ האָט בכיין געערדט אויף דעם אופן, זי האָט געוואָלט אַרויסרופען מיספערשטענדנישען ציווי־שען ליאָווקען און בערגער'ן, גוטשאַ האָט זיך גע־רעכענט דערמיט, אַז אויב ס'וועלען זיין אַזעלכע מיספערשטענדנישען און אויפרעגונגען וועט בער־גער מוזען זוכען שוץ און הילף ביי איהר און דע־מאָלט וועט זי איהם קענען שטעלען בעדינגונ־גען, צוליב דעם האָט גוטשאַ דווקאַ געוואָלט אַ־ריינברענגען אַ רוגזה צווישען ביידע צדדים.

— מיר וועלען זיך אָבער נישט לאָזען אויף דעם אופן טעראָריזירען האָט ליאָווקע געזאָגט, סוף כל סוף זענען מיר דאָך נישט קיין יונגלעך, אַז ער זאָל זיצען אין זיין גענעראַל־שטאַב און גע־בען בעפעהלען, אמת, אַז ער איז זעהר ערליך אין געלד־זאַכען, ער גיט אונז שטענדיג פּינקטליך און ערליך דאָס וואָס אונז קומט לויט אונזער אָפּ־מאַך, אָבער אַ דעה דאַרפען מיר דאָך אויך האָבען, מיר מוזען דאָך קענען אַריינרעדען אַ וואָרט און נישט ערלעדיגען אַלץ ווי די ליימענע גולמס.

— דאָס וועט איהר ביי איהם [illegible]ספּיה־רען. ער איז שטאַרקער פאַר אייך אַלע און ער ווייס, וואָס ער טוט. אָהן אַזוי־גערופענער „רעוואָלוציע“ וועט איהר גאָרנישט מאַכען.

— וועלען מיר מאַכען אַ רעוואָלוציע, איז שרעק זיך פאַר גאָרנישט אָפּ.

(פאָרטזעצונג קומט).

אויסגעבראכן א שטרייק אין דער „ווידזעווער מאנופאקטור"

(2) נעכטן האט אין דער „ווידזעווער מא-נופאקטור" אויסגעבראכן א שטרייק. דער שטרייק איז אויסגעבראכן צוליב דעם, וואס די דירעקציע האט בעשלאסן צו רעדוצירן די לוינען פון אלע אפטיילונגען, בישט לויט'ן פראצענט-זאץ, נאר פון קיילעכדיגע סומען. דערוויסענדיג זיך פון דעם בעשלוס, האבן 4 טויזנד ארבייטער נעכטן געווארפן די ארבייט.

אין משך פון נעכטיגן טאג האט די די רעקציע געפירט אונטערהאנדלונגען מיט די שטרייקנדע. היינט וועלן די אונטערהאנדלונגען בענייט ווערן.

א קעשענע-גנב, וואס פייערט זיין 25 יובילי אין דער „ציה-בראנזשע"

בעקומט 2 און א האלב יאהר תפיסה און 8 חדשים א „צוזאג"...

(א) פאר'ן געריכט איז נעכטן געשטאנען א בעקאנטער קעשענע-גנב אדאלף רייטער, פון פייפער גאס 11, דער דאזיגער „העלד" האט געשלאגן דעם „רעקארד" "אין דער דאזיגער „ציה-בראנזשע", 24 מאל איז ער בעשטראפט געווארן פאר גנבות.

דאס לעצטע מאל (ד.ה. צום 25-טען מאל) איז ער געכאפט געווארן אויפ'ן באלוטער מארק, ביים ארויסציהען א זייגער ביי א געוויסן יאבלאנסקי.

נעכטן איז ער ווידער פערמשפט געווארן אויף דריטהאלבן יאהר תפיסה.

נאכ'ן ארויסזאגען דעם פסק-דין איז רייטער צוגעלאפען צו יאבלאנסקין און איהם גענומען טרייסלען פאר די קלאפעס. צוליב ארויסרופען אנ-אוואנטורע אין געריכטס-זאל האט מען איהם צוגע-לעגט נאך 8 חדשים.

אבי נישט ערגער!...

(אג) אין דעם ערשטען קווארטאל ד.י. זענען אין פוילען פראטעסטירט געווארן 185 וועקסלען.

אזויפיל פראטעסטען זענען אויך געווען אין דער זעלבער צייט פון פערגאנגענעם יאהר.

פאר גנב'ענען האלץ אין וואלד

בעסומען א קויל אין קאפ

(2) אין א וואלד הינטער פיעטרקאוו, האט דער גייאווע יוזעף וויסאקא בעמערקט, ווי א פויער גנב'עט האלץ פון וואלד. צווישען דעם פויער און דעם גייאווע האט אויסגעבראכן א געשלעג. דער סוף איז געווען, אז דער גייאווע האט אויסגע-שאסען און דעם פויער שווער פערוואונדעט.

גענען דעם גייאווע ווערט געפיהרט אנ'-אויספארשונג.

„פייערליכע דערעפענונג פון דער בראכאוו-ביבליאטעק"

אויף אל. קאשטשושקי 9 איז אין אייגענעם לאקאל פארגעקומען א פייערליכע חנוכת-הבית פון דער בראכאוו-ביבליאטעק, צו וועלכען ס'זענען איינגעלאדען געווארן א רייה קולטור און געזעל-שאפטליכע אינסטיטוציעס. געעפענט די פייערונגען האט דער ח' גארפינקעל. וועגען דער ארבייט אין דער ביבליאטעק בעריכטעט דער ביבליאטעקאר ח' קראנענבערג. די בראכאוו-ביבליאטעק איז די גרעסטע און פאפולערסטע קולטור אינסטיטוציע אין אונזער שטאט, פון בעריכט איז צו זעהן, אז איהר צאל לייענער דערגרייכט די ציפער 1300 די איינגעלאדענע אינסטיטוציעס האבען אין זייערע בעגריסונגען אויסגעדריקט אנערקענונג דער ע.ע. גישער און פאכמענישער ליטונג פון דער ביבליא-טעק, וואס האבען די ערשטע בעוויזען אויפצו-שטעלען א מוסטער-ביבליאטעק אין אונזער שטאט.

ס'האבען צווישען אנדערע בעגריסט אין נאמען פון „פועלי-ציון" — ה. בראנד, פועלי-ציון שטאט-ראט-פראקציע — האלענדערסקי, „יוגנט" — אנטיגנוס, קוראטאריום פון די בראכאוו-שולען — ה. קאגאן ראט פון פראם. פערייניגען — אפער, „שטערן" — בערלינסקי, עלטערן קאמיטעט פון דער בראכאוו-שולע — בעסער ווי אויך א דעלעגאט פון דער הויפט-פערוואלטונג פון דער געז. אוונט-קורסען פאר ארב. ה. פעטערזייל פון ווארשא, און די יוד. סעקציע פון זשורנאליסטען-סינדיקאט.

די פייערונג האט געשלאסען ה. עדעלמאן.

אנשטעקענדע קראנקהייטען אין לאדז

אין משך פון דער פערגאנגענער וואך

אין משך פון דער פערגאנגענער וואך, איז אין דער געזונדהייטס אפטיילונג אנגעמעלדען גע-ווארען פאלגענדע אנשטעקענדע קראנקהייטען:

בויך-טיפוס 8 פארפאלען (פערגאנגענע וואך 7), שקארלאטין 19 (פערגאנגענע וואך 19), דיפ-טעריט 24 (29), דיזענטעריע 1 (1), רויז 2 (2), מאזלען 44 (46).

אין אלגעמיין זענען פערגאנגענער וואך קראנק געווען אויף אנשטעקענדיגע קראנקהייטען 125 פערזאן, פערגאנגענע וואך 126.

זעלבסטמארד

2) די 43-יעהריגע מאריא ווידאוויאק א דינסט פון פאבריקאנט פ. לעאנהאַרד (לעאנאַרדא 1)) האט זיך נעכטען פערסמט מיט א גרויסע דאזע זאלץ-זויערע, אין א גוסס'ן צושטאנד איז זי אפגעפיהרט געווארען אין שפיטאל.

גנבות אויף די טראמוואיען

שטעך-דראט איז אויך אנ'ארטיקעל...

(א) ביי נטע גאלדבערג (פאמארסקא 19) האבען קעשענע גנבים ארויסגעצויגען א פארטפעל מיט 1000 פראנק און 20 זל.

אויף דעם זעלבען אופן, האט מען ביי יעקב זאלצבערג (גזשיבאווע 55) ארויסגענומען א פארט-פעל מיט 130 זל. און באנק-טשעקען.

(א) אין נאגאמ'ס ראדיא-טעכנישע ביורא, האבען גנבים ארויסגענומען פערשידענע ראדיא-ארטיקלען אויף א סומע פון 700 זל.

ביי צעזאר ניידאקאוו, האבען גנבים צוגע-נומען 200 מעטער שטעך-דראט.

DOKTOR

H. WOŁKOWYSKI

צעגעלניאנא 4, טעל. 90-216

ספעציאל-ארצט פאר הויט- און ווענערישע קראנקהייטען, מענער-שוועכע. אלע ארט אנאליזען, עלעקטראטעראפיע, בעהאנדלונג מיט קווארץ-שטראהלען.

נעמט אן פון 8—2 אונמון 5—6 אוונט.

בעזונדער ווארטע-צימער פאר פרויען.

WAKACJE na MORZU!

Wycieczki morskie Linji Gdynia–Ameryka:

1. NA FJORDY NORWEGJI (poza krąg polarny)
od 16 lipca do 31 lipca b. r. Ceny od Zł. 425.–

2. DO ANGLJI, BELGJI i HOLANDJI (plaże nadmorskie)
od 23 lipca do 11 sierpnia b. r. Ceny od Zł. 480.–

3. PO MORZU PÓŁNOCNEM (Danja, Norwegja, Szkocja, Anglja, Belgja)
od dnia 5 sierpnia do dnia 19 sierpnia b. r. Ceny od Zł. 400.–

4. DWA DNI w KOPENHADZE
od dnia 6 sierpnia do dnia 9 sierpnia b. r. Ceny od Zł. 100.–

5. DO TRZECH STOLIC EUROPY (Danja, Anglja, Belgja i Holandja)
od dnia 15 sierpnia do dnia 29 sierpnia b. r. Ceny od Zł. 400.–

Sprzedaż biletów i informacje w biurach Linji Gdynia—Ameryka
Warszawa, ul. Marszałkowska 116;
w GDYNI — ul. Waszyngtona, we LWOWIE — ul Na Błonie 2, w KRAKOWIE — ul. Lubicz 3, w RZESZOWIE — ul. Grottgera 1004, oraz agencjach turystycznych.

1603 BEZ ZAGRANICZNYCH PASZPORTÓW i WIZ.

אונטער די רעדער פון זיין אייגענער פוהר

(2) אויף אלעקסאנדריסקא 24 איז דער בעל-עגלה יאן קאטשמארעק ארונטערגעפאלען אונ-טער זיין אייגענער פוהר, און שווער בעשעדיגט געווארען.

„קאנסום" פאר אלע

די פרויען, וואס פאהרען אויף זומער-וואוינונג, דארפען אין דער ערשטער רייה זיך פערזארגען מיט ביליגע זומער-קליידונג.

די דירעקציע פון איינציגען אין אונזער שטאט ווארען-הויז „קאנסום" ביי דער „ווידזעווער מאנופאקטור". שטעהענדיג אויף דער וואך פון קאנסומענט, האט צוגעגרייט אויפ'ן זומער-סעזאן א גרויסען אויסוואהל קרעטאן. זיידענס און גלאט ווייסע און קאלירטע סחורות אויף קליידער, בלוז-קעס, שלאפראק, פיזשאמעס א. א. וו. אלץ פון העכסטען סארט און צו שפאט ביליגע פרייזען.

דעסגלייכען איז אויך צוגעגרייט געווארען פאר הערן א גרויסער אויסוואהל פון ספארט-העמדער, גאלפ'ן און ספארט-שיך. אויסער דעם געפינט זיך א גרויסער אויסוואהל פון הערען, דא-מען און קינדער באד-קאסטיומען.

אויסשטעלונג פון שילער-אר-בייטען אין דער אינדוסטרי-שול

פון דער געזעלשאפט צו פערשפרייטען בילדונג און טעכנישע וויסענשאפט

צווישען יודען, פאמארסקא 46/48

זונטאג איז פארגעקומען די פייערליכע ער-עפענונג פון דער אויסשטעלונג פון די שילער-ארבייטען ביי דער אינדוסטריע-שולע פאמארסקא 46/48, ביי א געהויבענער שטימונג אין דער אנוועזענהייט פון פערטרעטער פון האנדעל, אינדוסטריע און האנד-ווערק האט פרעזעס הער יאראטשיבסקי געעפענט די אויסשטעלונג מיט א פאר ווערטער וועגען דער ענטשטעהונג און ענטוויקלונג פון דער שולע. נאכ-דעם זענען די איינגעלאדענע געסט ארומגעפיהרט געווארען דורך די ה"ה אינזש. הארטגלאס, קאנסול מ. קאהן און אינזש. אבראמסאן, וועלכע האבען געגעבען אויפקלערונגען וועגען די עקספאנאטען און פארטשריטען פון די שילער. נאך א געמיינזא-מער פאטאגראפיע פון די געסט, זענען די אנוועזענדע פערבעטען געווארען צו בעזיכטיגען די אר-בייטס-ווארשטאטען. די אויסשטעלונג אלס גאנצעס מאכט אן אימפאנירענדען איינדרוק און עס צו וויב-שען, אז די שולע זאל זיך וואס ווייטער בעסער ענטוויקלען.

סעווילא פאסטאר אין „פילהארמאניע"

נאכ'ן בעזייטיגען אלע שוועריגקייטען הויבט ענדליך אן היינטיגען שבת צו שפילען די בעריהמ-טע סאלאן-סובּרעטין סעווילא פאסטאר, וועלכע וועט זיך בעווייזען צוזאמען מיט דער גאנצער זיגלער-טרופע און פילהארמאניע-ענסעמבל אין א גאנץ נייער קאמישער אפערעטע א. נ. „די דזשאז-טענ-צערין", אין וועלכער סעווילא פאסטאר פיהרט אויס די טיטעל-ראלע.

שבת בייטאג ווערט געגעבען דורך דער זיג-לער-טרופע „די פריילעכע קבצנים".

Dr. med. REICHER

פאלודניאווא 28, טעל. 20193

ספעציאל-ארצט פאר מענער-שוועכע-בעהאנדלונג

צורילגעקעהרט.

נעהמט אן פון 8 — 11 פרוה און פון 5 — 8 אוועגד

זונטאג און יום-טובים פון 9 — 1 בייטאג.

Dr. med. Haltrecht

ספעציאל-ארצט פאר הויט-

און געשלעכטס-קראנקהייטען

פיעטריקאווער 10, טעל. 21-245

נעהמט אן פון 8—11 פריה, 12.30—1.30 מיטאג און פון 5—9 אוונד, זונטאג פון 10—1.

פאר אונבעמיטעלטע — לעטשניצע - פרייזען.

20-יעהריגער יובילעאום

פון בעקאנטן ארטיסט הירש באלבירסקי

שבת אוונד קומט פאר אין פילהארמאניע דער 20-יעהריגער יובילעאום פון בעליבטען אר-טיסט, בוף-קאמיקער הירש באלבירסקי. אויף דער יובילעאום-פייערונג טרעט אויף צום ערשטען מאל די בעריהמטע סאלאן-סובּרעטין סעווילא פאסטאר אין אנייער קאמישער אפערעטע „די דזשאז-טענצערין". צום שלוס — א גרויסער פייערליכער דיווערטיסמענט.

גרויסע גארטען-פערוויילונג

אין „לאנגאוועס"

שבת דעם 18-טען ד. ח. קומט פאר אין לאנגער'ס פארק „(לאנגאוועק" צופאר מיטן ראדא-גאשטשער טראמוויי) א גראנדיעזע גארטען-פער-וויילונג.

אין דעם זעהר גרויסען און בעקוועמען פארק, ווערט צו דער גארטען-פערוויילונג צוגע-גרייט א זעהר רייכער פראגראם. ס'וועלען שפילען צוויי ארקעסטערס. א רייכע פאנטען-קאטריע, א ספעציעלע בינע אויף טענץ און פערשידענע אנ-דערע אטראקציעס.

דער פרייז פון די בילעטען איז זייער א צוגענגליכער. און יעדער איינער וועט האבען די מעגליכקייט, צו געניסען פון פרישע לופט און גלייכצייטיג זיך גוט פערוויילען.

ראדיא-פראגראם

דינסטאג, דעם 14 יוני

11,58 צייט-סיגנאל, 12,10 טעגליכע פרע-סע-איבערזיכט, 12.40 מעטעראלאגישער קאמוני-קאט, 12,45 גראמאפאן-פליטען, 3,40 גראמאפאן-פליטען, 4,40 רעפעראט פון וואנדא מאלעקאווסקא, 5,00 פאפולערער סימפאנישער קאנצערט פון דער ווארשעווער פילהארמאניע, 6,00 רעפעראט, 6,20 פערשידענעס, 6,40 קאמוניקאט פון דער לאדזער האנדעלס-קאמער, פילם-קאלענדאר, טעאטער-רעפער-טואר, 6.55 ראדיא-פרעסע, 7,05 גראמאפאן-פלי-טען, 7,15 טראנסמיסיע פון ווינען, 9.00 ליטערא-רישער פעליעטאן, 9,15 לייכטע מוזיק, 10,15 פרעסע און מעטעראלאגישע בעריכטען, 10,25 גראמאפאן-פליטען, 10,40 ספארט-ידיעות און טאנץ מוזיק.

Dr. Z. Rakowski

ספעציאליסט פאר אויערען, נאז, האלז און לונגען-קראנקהייטען

11-טען ליסטאפאד 9

(קאנסטאנטינער), טעלעפאן 127-81

שפרעכשטונדען פון 10—12 און 5—7, נעהמט אויך אן אין לעטשניצע זגערזשער 17 פון 10—12.

געגען שוויים פון פים!

געגען ארציסקעס! נוצט נאר דעם שוין זייט 25 יאהר בעוואוסטען פראשעק און פלאסטער „ראדיקאל" פרייז 30 גר: א שאכטעל מיט א זופעל 50 גראשן. היט אייך פאר פעלש. נאכמאכונגען, וועלכע ברענגען קיין נוצען, נאר שאדען די פים און אייער געזונד, אויף פלין „ראדיקאל" געגען וואנצען. גאראנטירט אויף א גאנצען זומער. פרייז פון א פלעשעל 70 גר.

אלעס צו בעקומען ביים צייטונגס-פערקויפער

ווערנארזש. אלט-שטאדט 1. אויך ביים צייטונגס-פערקויפער פנחס וועלנארזש, פיעט-ריקאווער 34 (רוג צעגעלניאנא). 3610

שייטלען

— מיט —

פאריזער שרינדען

ווי אויך

פערטיגע שייטלען

ווערען ערשטקלאסיג און רעעל אויסגעארבייט

און אנדולאציע

צו ביליגע פרייזען

ביי קערש,

סקווערעווא 1. 5

Doktór

Łagunowski

Piotrkowska 70

i róg Traugutta

Tel. 181-83.

choróby skórne, weneryczne i moczopłciowe

(Naświetlania promieniami Roentgena)

Przyjmuje od 8³⁰ do 9½ rano, od 1-ej do 2³⁰ pp. od 6 do 8³⁰ w., w niedzielę i święta od 10 r. do 1-ej p. p.

יודיש טעאטער אין „פילהארמאניע"

פערבאנד-טרופע פון א. פ. א. אין פוילען.

XX שבת, דעם 18-טען, 9 אוונד פייערליכע 20-יעהריגע XX

יובילעאום-פארשטעלונג

פון בעליבטען ארטיסט און בוף - קאמיקער

הירש באלבירסקי

3 שעה פערוויילונג !!! 3 שעה פערגעניגען !!!

ערשטער גאסטשפיל פון דער איבעראל-בעקאנטער סאלאן-סובּרעטין

סעווילא פאסטאר

צוזאמען מיט דער גאנצער זיגלער אפערעטן-טרופע

פרעמיערע! אין א גאנץ נייער אמעריקאנער שלאגער-אפערעטע פרעמיערע!

די דזשאז-טענצערין

מיט סעווילא פאסטאר טיטעל-ראלע, ראל „הערשעלע"—באלבירסקי.

צום שלוס: א פייערליכער יובילעאום-קאנצערט

ס'בעטייליגען זיך דער בעליבטער ארטיסט און זינגער יוסף סטרוגאטש, דער גוט-בעקאנטער כאראקטער-קאמיקער דאלי נאכבאר, דער באלעט-טענצער פון ווארשעווער „אדריא" מאריס דזשאנסאן דער בעקאנטער שלמה הערשקאוויטש און דער יובילאר ה. באלבירסקי. הנהלה-בילעטען און פרייקארטען נישט גילטיג.

רעסטאראַן
מ. געדולד
35 פּיעטריקאווער 35
טעלעפאָן 106-78

פון היינטיגען טאג ווערט ארויסגעגעבען
פוילע מיטאגען פון 3 געבגנ מיט געפליגעל (צוזאַמען מיט בעדינונג) פאר 2 זל.
הייסע אווענברויטען פון 3 געבגנ נור פאַר 1.60 זל.
ס'ווערען אָנגענומען בעשטעלונגען אויף בעלער, באַנקעטען און חתונות צו בעדייטענד רעדוצירטע פרייזען אין אייגענעם לאָקאַל אָדער מיט אָבשיקען אהיים.

בעקאַנטמאַכונג.
מיר מאַכען דערמיט בעקאַנט אונזערע געעהרטע געסט, אַז צוליב דעם הערשענדען קריזיס, פערקלענערן מיר בעדייטענד פון 15-טען יוני ד. י. אונזערע פרייזען.
מיר עמפּפעהלען אינזערע שיין בעקאַנטע, גוטע און שמאַקהאַפטע
מילכיגע מיטאַגען פון 2 זל. 50 גר. צום פּרייז
ווי אויך פרישטיקען און אווענדברויטען צו 1.30
מיט אַכטונג
צוקערניע „Astorja“
לאָדז, פּיעטריקאָווער 27, טעל. 224-12.

ווערקשטעל פון שירמס און שפּאַציר=שטעקענס
ס. פייגענבוים,
לאָדז, נאַרוטאָוויטשאַ 19
עמפּפעהלט אין אַ רייכען אויסוואַהל פון קאָלירטע דאַמען- און מענער-שירמס און שטעקנס צו קאָנקורענץ-פּרייזען.
נעמט אָן אַלערליי רעפּעראַטורן פון שירמס און שטעקנס

מיטפּאָן קאָרוצ
צישעס
פאַר גראַפישע אנשטאַלטען דרוקעריען און פערלאַגען עמפּפעהלט
די איינציגע אידישע ציקנאַגראַף אין לאָדז
„געלבקס“
104
טעל.: 241-24

אַ לאַנגיעהריגער
מיליטער-בעאַמטער
שרייבט ערלעדיגט אין אלע מיליטער-זאַכען ספּעציאַליסט אין שרייבען פון ביטעס פאַר
איינציגע שפּייזערס
מאַז
פּעטריקאָווער 10

ס'איז געפונען געוואָרען
אַ פּאַרטפעל
מיט פערשידענע דאָקומענטען, ווי אויך אַ פּאַס אויפ'ן נאָמען סאַלאָמאָן זילבער, ווי אויך אַ בלאַנקאָ-וועקסעל אויף 700 זל. אָבצונעהמען געגען אנאָנס-קאָסטען אין אדמ. פון דער צייטונג. 3032

קליינע אַנאָנסען
1 זלאָטי
פאַר אַ אַנאָנס ביז 15 ווערטער

לאָקאַלען
אַ פראָנט-לאָקאַל פון 5 צימער און קיך, גע-אייגנעט אויף יעדען געשעפט אָבצוגעבען ביליג פון זאָפּאָרט. סקווערנאָוואַ 18, וו. 1. 3731

אַ וואוינונג פון 1 שטוב מיט אַ קיך אין בעסטען צענטרום שטאָט איז איבערצוגעבען אויף פּולנאָצנאַ 14, 2. טויער, 1. שט., ביי רובינשטיין.

צו פערדינגען אַ שטוב אויף נאָוואָמיעסקאַ 21 ביים וואַליזען-מאַכער אָרבאַך. מעקלערס געווינשען.

אייניגע בעסערע יונגעלייט קענען בעקומען לאָזשי ביי אַן אינטעליגענטער פאַמיליע אין אַ שעהן פיין צימער געגען אַ ביליגען מאָנאַטליכען אָבצאָהל. צו ערפאַהרען פּאָמאָרסקאַ 14, צווייטער שטאָק, וואוינונג 4/5. 3721

פערשידענעס
וואָרנונג! אַ געוויסער קיגרוס פון ליסטאָפּאַד 11, 7 גיט ארויס וועקסלען מיט מיין זשיראָ מאַך איך אויפמערקזאַם, אַז די זשיראָ איז אַ פאַלשע און וואָרן אַזעלכע וועקסלען נישט צו נעהמען.
מיט אכטונג מ. מאַנדראַוויטש, קאָנסטאַנטינער 1.

פריינע פאַסטענס
פעהיגע אַגענטען און אַגענטקעס ווערען גע-זוכט צו פערשפּרייטען אַ נויטווענדיג אַרטיקעל. געזיכערטער גוט פערדינסט. יודישע אָפּערטען אין אדמינ. פון „נייעם פאָלקסבלאַט“ אונטער „אַגענטען“ 3738

אַ קוואַליפיצירטע האַנד-נייהערין צו עקספּאָרט-הויזען ווערט געברויכט אויף ליפּאָווא 44. וו. 23.

אַלע קירזשנער און שניידער מוזען דאָס וויסען
די קאָנצעסיאָנירטע צושניידער-שולע פון א. אורמאַן, אין לאָדז, זשעלאָנאַ 10A, מאַכט בעקאַנט, אַז דעם 15-טען יוני ה. י. ווערט געעפענט אַ 2-טער צושניידער-קורס פון הערען און דאַמען-בעקליידונג, וועלכער וועט דויערען 6 וואָכען. פאַר צוגערייזטע שילער וועט דער קורס דויערן נאָר 3 וואָכען. פאַר צוגערייזטע שילער בעזאָרגט אויף די שולע פרימאַ מיטאָגען און זויבער צו שלאָפען פאַר זעהר ביליג. פערשפּעטיגט נישט און קומט זיך איינשרייבען. די קאַנצעלאַריע איז אָפען טעגליך פון 9 פריה ביז 1 און פון 3—9 אָוועגד. האָט איהר נישט די מעגליכקייט צו לערנען, טאָ קויפט אין דער שולע אַלע אַרט פערעס, וועלכע גיבען אַ גאַראַנטיע פאַר גוט פאַסען. בעפאָהר איהר בעצאָהלט פאַר די פערים ווערט אייך געוויזען אַ פּראָבע פון דעם זעלבען, כדי איהר זאָלט זעהען, וואָס איהר קויפט. בעזונדער פאַסען גוט די פערים פאַר קירזשנער. אַ פעלץ-מאַנטעל פון מיינע פערים קען פער-טיג ווערען אָהן אָנפּראָבע. קומט און איבערצייגט אייך און איהר וועט בע-וואונדערן. פּרייזען פון פערים זענען מעסיגע.
מיט אַכטונג
6798 צושניידער-שולע א. אורמאַן, לאָדז, זשעלאָנאַ 10a

וואַנעס
– ווי אויך –
קינדער=וואַנעס
בעקומט איהר נור אין דער בלעכערייִ=ווערקשטעל
„ZGODA“
לאָדז, צעגעלניאַנאַ 2, טעל. 134-51 (עק פּעטריק.)
בעמ.: וואַנעס ווערען אויך אויסגעבאָרגט אויף זומער-וואוינונגען.

Samochody
i motocykle używane.
Kupno, sprzedaż, komis
zamiana.
Auto-Agencja
Gdańska 82 tel. 189-28

יעדער איינציגער
האָט זיך אי-בערצייגט, אַז פאַר
מעבעל
דיוואַנעס, פעלצען, נייה-מאַשינען, גאַרדעראָבען אז"וו צאָהלט די העכסטע פּרייזען
א. ווייצמאַן שענקעוויטש 23
טעלעפאָן 191-00.
ביי מיר איז שטענדיג פערשידען געניצט מעבעל אין גוטען צושטאַנד צו פערקויפען.

„SANATO“
כירורגיש=וועכנעריז-אנשטאַלט
אגראַראָווא 10, טעל. 213-57
1-טע און 2-טע קלאַס
גינעקאָלאָגיש-וועכנעריז-אַבטיילונג
ד"ר מעד. ש. איינער, ד"ר מעד. י. בוים, ד"ר מעד. רייטלער=סוריאַנסקאַ ד"ר מעד. וו. אייכנער
פּרייז פון אַ געבורט
אין 2-טען קלאַס צוזאַמען מיט פערהיטונגס-מיטלען
200 זל.
אויפזיכט איבערן קינד ד"ר מעד. י. פּאַלאַסאַוו
כירורגישע אָפּטיילונגפון ד"ר מעד. ס. קאַנטאָר.

זיכערע הילף און אַ רפואה
אהן אַ אָפּעראַציע, אָן בלוט, אהן אַ מעסער און אהן בלוט-פערגיסונג פאַר קראַנקע אויף קילעס פאַר מענער, ווייבער און קינדער. פערשידענע קאַליקעס אין גוף פאַר הויקערס און פיס

פערלאָזט אייך נישט, ווייל דער ווינקעל-בראַך ווערט גרויס אַזוי ווי אַ מענשען-קאָפּ, אָדער אַזוי ווי אַ וואַסער-קאַן און עס פאַלט אַריין אין דעם פיס און דער קראַנקער איז אין אַ גרויסער סכנה דורך פערדרייען די קישקעס ווערט ער בראַנדיג און שטערבליך. ספּעציעל געמאַכטע הייל-באַנדאַזשען אויסגעצייכנט גוט דורך גרויסע פּראָפעסאָרען מיט מיינע בע-האַנדלונג און פון דייטשען פּראָפעסאָר דאָקטאָר בראַכירעקוינר בעזונדערן זיכער דעם שוואַרטען און געפעהר-ליכסטען ברוך. אויך פאַר הויקערס, ליימונגען מיט הייל-גאַרסעטען און אָפּאַ-ראַטען פאַר פערקרימטע פיס און פלאַט-פיס, ספּעציעלע איינלאַגען אין די שיך קינסטליכע גוטענע פיס און הענד, גומענע זאָקען, פאַר די גרעסטע קראַנקע אָדערן. עמפּפאַנגט פון 9 ביז 1 בייטאָג און פון 3 ביז 7 אין אָווענד.
אָרטאָפּעדישע אַנשטאַלט
Specialist J. RAPAPORT, Ortoped
von Lemberg Łódź, WOLCZANSKA 10,
tel. 221-77, front, parter.
בעמערקונג: דאָס פערזענליכע ערשיינען פון די קראַנקע איז אונבע-דינגט נויטיג. דיפּלאָמען האָבען אויסגעשטעלט פאָלגענדע אוניווערזיטעטס-פּראָפעסאָרען: פּראָפ. ד"ר באַראַנטש, פּראָפ. ד"ר י. מאַריש-לער, פּראָפ. ד"ר בר. קיפּראַנאָווסקי און אויך אַנדערע.
מיר נעהמען אויך אָן פערזיכערטע פון דער קראַנקען-קאַסע.
דאַנקזאַגונג.
דערמיט דריק איך אויס מיין בעסטען דאַנק פאַר דעם הייל-אָרטאָפּעד. שען נאָרסקאַ, וואָס עס האָט פערלעגט מיין 18-יעהריגער טאָכטער דער ה' ד"ר. י. ראַפּאַפּאָרט אין לאָדז, וואָלטשאַנסקאַ 10 מיין טאָכטער איז געווען קראַנק אויף פערקרימונג פון קרייץ-ביין.
פישעל ווילדמאַן.

חדר „תורה ודת“
עם גן=ילדים
פּל. וואָלנאָשטשי (נייע שטאָט) 6
מאַכט בעקאַנט דאָס נאָך אַ גרינדליכען רעמאָנט ווערט דאָס חדר צום נייעם שול-יאָהר פולשטענדיג רעאָרגאַניזירט און פערפולקאָמט אויף אַלע געביטען פון למודי קודש און למודי חול.
איינשרייבונגען פון נייע תלמודים אויפ'ן קומענדיגען שוהל-יאָהר 1932/33 אין אַלע מחלקות ווי אויך אין גן=ילדים (פרעבעל-שול) קומען פאָר פון כ"ג אייר (29 מאַי) פון 1—9 טעגליך.
עלטערן! פערשרייבט אייערע קינדער אין חדר „תורה ודת“ ווי ס'ווערט געלייגט גרויס אַכט אויף דער ערציהונג און דרך-ארץ'דיגע אויפפיהרונג און ס'ווערט געלערנט דורך מלמדים ספּעציאַליסטען תורה ודרך ארץ און אַלעס, וואָס אַ יודיש קינד דאַרף צו וויסען!
קינדער פון 4 ביז 8 יאָהר ווערען אהיים געפיהרט דורך אַ ספּעציעלען מענש.
צוליב'ן קריזיס הנחה=פּרייז.

וויכטיג פאַר די, וואָס הייראַטען
און וועלען זיך איינאָרדנען עלעגאַנט און ביליגער ווי איבעראַל, נוצט אויס די געלעגענהייט און בעזוכט דאָס
מעבעל=געשעפט
ה. רעכט
נאַרוטאָוויטשאַ 9, (אין הויף)
וואו ס'ווערט איצט אויספערקויפט פערשידענע מעבעל פון די איינפאַכסטע ביז די פיינסטע, ווי אויך גאַנצע סאָטפלעטען פון פערש. איידעל-העלצער.
גוטע און בעקוועהמע בעדינגונגען!

ביליגער ווי איבעראַל

אויפ'ן זומער-סעזאָן פעלד-בעטלעך פון אייגענער אויסאַר-בייטונג. לעזשאַקעס, האַמאַקעס, קינדער-בענקלעך, אייזערנע צו-לייג-בעטלעך, מאַטראַצען. ספּאָרט-וועגעלעך צו פאַבריקס-פּרייזען עמפּפעהלט
KRAJOWA CENTRALA ŁOŻEK
66 Piotrkowska 66
בעמ.: כ'באָרג אויס בעטלעך אויף זומער-וואוינונגען

אַבאָנעמענט-פּרייז: אין לאָדז — 5 זל. אַ חודש מיט צושטעלען אַ היים. [illegible] אַ חודש אין אויסלאַנד — 8 זל. [illegible] די אַדמיניסטראַציע איז אָפען בייטאָג און בייאָכט.

[illegible] פּרייזען און ערב יו"ט — 24 גר. אין דער זייט 8 שפּאַלטען [illegible]
4 ... 60—
8 ... 18—
[illegible] 100 [illegible] 10 גר. [illegible]

[illegible]-פּרייז: פאַר'ן טעקסט — 19 גר. פּרייטאָג און [illegible]
אין טעקסט — 40
נאָכ'ן טעקסט — 12
[illegible] 50 [illegible] 100 [illegible]

Wydawnictwo „Najer Folksblat". spółdz. z odpowiedz. udziałami: Ch. J. Braustowski i D. Zilberberg. Redaktor odpowiedzialny: Ch. Kaufman
[illegible] „Najer Folksblat", Piotrkowska [illegible]